

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64—66. Automata-telefon 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890.—1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. JULIUS 15.
VII. évfolyam, 182. szám.

Péntek

A cseh helyzet tisztázódása után:

Angol-francia-német tárgyalások megkezdését jósolja a világsajtó

Támadások keresztülvétele az angol kormány a spanyol helyzet miatt — Még mindig feszült a helyzet Csehszlovákiában és Palesztinában — Németország kereskedelmi előnyöket kért az angol gyarmatokon — Evianban tovább tanácskoznak a zsidó emigránsok elhelyezéséről

(LONDON.) (Reuter.) A brit kormány tegnap megtartotta szokásos heti miniszteri értekezletét, amelyen kizárólag a Palesztina kérdést tárgyalták meg. Tekintettel arra, hogy a megbeszélésekről nem adtak ki hivatalos jelentést, beavatottak nagy meglepetést keltő intézkedésekre számíthatnak. Az alsóház ülésén ugyancsak tegnap került sorra Chamberlain miniszterelnök nagy érdeklődéssel várt beszéde a brit kereskedelmi hajók ügyében. A kormányfő Attlee őrnagy ellenzéki vezér kérdésére a következőkben válaszolt a brit kormány álláspontját az ügyre vonatkozólag:

— Bár az angol kormányzat eddig Franco tábornok hadviselő jogát nem ismerte el, balgaság lenne mégis azt hinni, hogy Spanyolországban normális, békés viszonyok vannak. Ott komoly és rengeteg áldozatot követelő háború folyik, amelyet nem lévőnek tekinteni lehetetlen. Ha pedig háború van, van hadizóna is, amelyet érinteni veszély nélkül nem lehet. Azok a brit hajók, amelyeket sérelem ért, mind a hadizónában szenvedtek el azt, ezért ismételt figyelemre méltó kell a hajósvállalatokat, hogy legyenek óvatosságot szállításaikban, mert bár a brit kormány nem tartja helyénvalónak, hogy hajós alattvalóit életveszély fenyegetse, még sem hajlandó háborús konfliktust produkálni a kecsesgető haszon jegyében lebonyolított, vagy lebonyolítandó üzleti vállalkozásokért. Franco tábornok jegyzékében és az időközben Londonba utazott Hodgson megbízott utján élőszóval is tudomásunkra hozta, hogy eljárásában nem vezette szándékosság, amit az a tény is igazol, hogy a sérült hajókat kizárólag bombatalálat érte és egyetlen egyszer sem lőttek rájuk gépfegyverekkel a levegőből. Ez tényleg igazolása lehet a nemzeti spanyol állításnak és ezért az angol kormány az ügy kivizsgálására két tagu bizottságot küldt ki Burgosba a Franco kormányzat beleegyezésére. Ami azt a javaslatot illeti, hogy Alméria semlegesítessék, meg kell jegyezni, hogy elfogadhatatlan és pedig nem a mi szempontunkból, hanem azért az, mert a valenciai és barcelonai kormányok azt visszautasították. Ezért továbbra is nyílt kérdés marad, vajon lehet-e a felett a probléma felett ilyen alapon tovább is vitatkozni? Véleményem szerint nem. Ami továbbá az önkéntes kérdést illeti, ahhoz hozzá tenni valóm nincs. Az alsóház előtt ismeretese a benemavatók konferenciája ezirányú határozatait, amelyeket teljes egészükben megvalósítanak.

A kormányfő fenti beszéde nem kellett osztatlan tetszést, mert az ellenzék részéről heves ellenkezés tárgya lett. Bizalmi kérdés felvetésére azonban nem

került sor, mert az ellenzék okult a múlt tapasztalatain és nem kísérelte meg az újabb kudarcot. Az Evening Standard utolsó esti kiadásában már közli Chamberlain szavait és a következőképpen kommentálja:

— A miniszterelnök újra bizonyosságát adta annak az elgondolásnak, amelynek alapja a béke megőrzése még áldozatok árán is. Ennek a felfogásnak hasznos voltát misem igazolhatja jobban, mint az a körülmény, hogy a miniszterelnök

maga is ezt az értelmét adta beszédének, de legfőképpen a hajósvállalkozásoknak, amelyek a jövőben teljesen saját felelősségükre szállítsanak.

Politikai körökben különben a kérdést az ellenzék ellenzése ellenére is lezártak tekintik és megjegyzik, hogy az a szovjet terv, hogy a kormányt a brit hajók bombázása miatt háborúba sodorják, csődöt mondott Chamberlain merevségén.

A közigazgatási reformot vitatta meg tegnapi minisztertanácsán a kormány

(BUCURESTI.) Tegnap este a patriárka elnökletével minisztertanács volt, amelyen a közigazgatási törvény reformját vitatták meg. A legközelebbi minisztertanácsán a törvényrendelet részletei kerülnek megbeszélésre, majd azt végső formájában a nyilvánosság elé viszik. Egyébként a patriárka-miniszterelnök további intézkedésig minden kihallgatást szüneteltet a maga részéről.

KORMÁNYINTÉZKEDESEK

(BUCURESTI.) Az igazságügyminisztérium körlevelet küldött az állampolgársági felülvizsgálatot végző bíróságokhoz. Ebben közli, hogy azok a bírók, akik július 15-ig nem terjesztik be a felülvizsgálatok eredményeiről szóló jelentéseiket, elvesztik a nyári szabadsághoz való jogukat, ezenkívül fegyelmi eljárás is indul ellenük.

Ugyanakkor közlik, hogy a közoktatásügyi minisztérium felhívta mindazokat a nyomdavidálmányokat, amelyek eddig is foglalkoztak tankönyvkiadásokkal, hogy július 25-ig közöljék, milyen mennyiségű tankönyv további előállítására vállalkoznak, az elemi iskolai ABC- és olvasókönyvek kiadásának monopolizálása után. Amelyik nyomdavidálmány eddig az időpontig nem vállalt, az nem részesül az állami rendelkezésből, bár a minisztérium egyelőre az állami kiadású tankönyveket is azokban a nyomdákban akarja elkészíttetni, amelyek a tankönyvek kiadásával foglalkoztak.

Minthogy az igazságügyminisztérium fogházügyi osztályának aligazgatóját, Octav Gorascut súlyos vádakkal illeték, lamandi igazságügyminiszter állásától felfüggesztette és megbízta Ionescu főügyészt, hogy az ügygel kapcsolatosan a legszigorúbb és leggyorsabb vizsgálatot folytassa le.

Hivatalos helyről köztes közlésre hoz-

ták, hogy a schilling készletekről szóló bejelentéseket legkésőbb július 23-ig meg kell tenni, hogy a jegybank, illetve fiókjai a kicserélésre vonatkozó intézkedéseket majd megtehesse.

Constantai híradás szerint a palesztinai események miatt az ottani kormány a romániai állatbevitelt július 26-ig beszüntette. Ennek következtében a constantai kikötőben 5 millió lej értékben, körülbelül háromszáz kivitelre szánt vágómarha rekedt meg.

A munkaügyi miniszter Hunedoara megyében (Petrosani) az üzletek záróráját december 31-ig bezárólag a következőképpen szabályozta: Déli záróra fél 2-től fél 4-ig, esti zárás 7 órakor, ünnepek előestéjén 8 órakor. A raktárak a 144-1925. számú hivatalos lapban közzétett rendelet szerint este 8 órakor zárnak. Aradon az üzleti zárórárt így szabályozták: Vasületek zárnak déli 1 és 3 közt, este 6 órakor. Gyarmati és fűszerüzletek délután nyitva tartanak 4—8 órák között. Kézműáru-, textil- és festéküzletek nagybani eladásnál zárnak déli 1—3 óra között, este pedig 6 órakor, a festékraktárak reggel 7-kor nyitnak. Az intézkedés szeptember 15-ig van érvényben.

DOLGOZIK A NYILVÁNTARTÁSI HIVATAL

A pénzügyminisztérium közlése szerint július 4. és 9-ike között a nyilván tartási és információs osztálynál összesen 2133 kért nyújtottak be. 1012-öt személyesen, 1121-et postai úton. Ezeket az érdeklő miniszteriumok között szétosztották és a hét végéig csupán 84 kérés maradt elintézetlen. Az intézmény felállítására, folyó évi február 21-ike óta 22.910 kért nyújtottak be a hivatalhoz, amelyből csak a fenti 84 van elintézetlenül, illetve elintézési folyamat alatt.

Eden védekezni kénytelen

(LONDON.) (Reuter.) Az egykori külügyminiszter, Eden, Stratford on Avonban, választókerületében nagyobb számban védekező beszédet volt kénytelen tartani, mert a konzervatív sajtó állandóan támadja lemondása miatt, amelyet annak tulajdonít, hogy nem sikerült azt az elgondolását keresztülvinni, amely miatt ma már dörögnének az ágyuk Európában. A Daily Mail legutóbbi számában is azt írta, hogy Eden most a brit nemzeti egység köpenyébe burkolózik csak azért, hogy újra szerephez juthasson, pedig ha valaki le szerepelt, úgy ő volt az. De még itt is csak a háború érdekében tevékenykedik — írja a lap — holott jobb lenne, ha levonná a következményeket és visszavonulna. Eden a lapok támadásaira idézett helyen megtartott beszédében kijelentette, hogy:

— Igazság az, hogy Angliában senki sem kívánja a háborút. Csak az teheti azt, akinek az örültek házában van a helye. De mégis vannak sokan, akik a közepetengeri ügyben energikusabb brit fellépést követeltek. Hogy ez helyes-e, vagy nem, vita tárgya lehet. Afelett azonban nincs kétség, hogy tényleg lehetett volna más álláspontot elfoglalni a béke veszélyeztetése nélkül is. Az volna a veszedelem, ha akadnának nemzetelek, amelyek beképzelnék, hogy Anglia nem is viselkedhetett másként. Most is hangsúlyozom, hogy a vérző Spanyolország belügyeibe való beavatkozás nem lett volna helyes, de az sem volt az, hogy elnéztük, miszerint mások nem így gondoltak és a törvényes kormányzat ellen egész haderőket vonul tettek fel. Ha már érintetlen semlegességről van szó, akkor ennek az egész vonalon való érvényesítését kellett volna kívánni és Nagybritanniának meg lett volna a hatalma ehhez is.

Ciano és Blondel megbeszélései

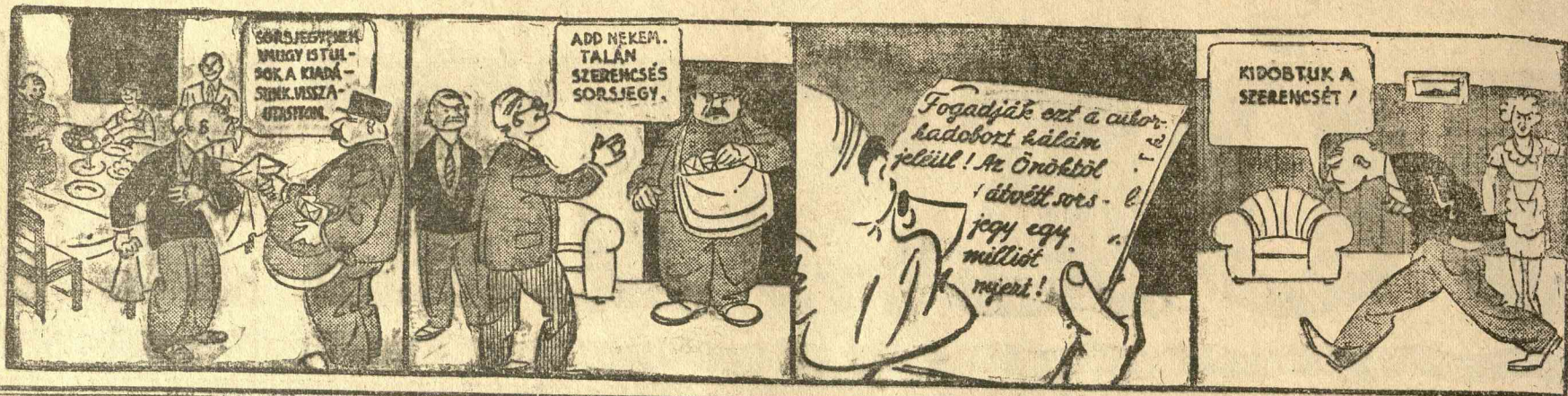
(RÓMA.) (Steeffani.) Ciano gróf olasz külügyminiszter és Blondel, római francia megbízott tegnap hosszabb megbeszélést folytattak a francia—olasz határcsúsz ügyében, amelyről azonban nem adtak ki jelentést.

Felülvizsgálják a csehszlovák hadköteleseket

(PRÁGA.) (Ceteca.) A csehszlovák kormány elrendelte, hogy a harc képtelenek és rokkantnak minősített hadköteles korban levőket újra felülvizsgálják, ugyanakkor bejelentette azt is, hogy a még be nem hívott tartalékosokat az új fegyvernemek bemutatására való tekintettel korosztályonként rövid gyakorlatra szólítja be. Ugyanakkor megjegyzi, hogy ennek az intézkedésnek háborús célja nincs és a hadvezetőség nem tesz mást, mint a többi államok katonai hatóságai

Német panasz a szudéta német hivatalnokok elbocsátása miatt

(BERLIN.) (DNB.) A szudéta német sajtóiroda közlése alapján a harmadik birodalmi sajtó rendkívül heves támadást intéz Prága ellen, amely eltűri, hogy a csehszlovák iparvállalatok egymásután bocsássák el szudéta német hivatalnokait és munkáikat, mint olyanokat akik megbízhatatlanok. Fel említi többek között azt is, hogy újabb szovjet részről jövő biztatásra egyre erőteljesebb mértékben szellem

nyilvánul meg minden vonalon, amit az a tény igazol a legjobban, hogy a belügyminisztérium az eddig kitiltott párisi német emigránsok lapját újra beengedi a köztársaság területére.

Beck lengyel külügyminiszter Rigában

(RIGA.) (Havas.) Beck lengyel külügyminiszter tegnap kétnapos tartózkodásra Lettország fővárosába érkezett, ahol Munters külügyminiszter fogadta. Rendkívül figyelemre méltó az, hogy a lengyel külügyek vezetője útját Kاونasban, Litvánia fővárosában rövid időre megszakította és ott néhány perces eszmecsere folytatott Litvánia külügyminiszterével.

Továbbra is feszült a palesztinai helyzet

(JERUZSÁLEM.) (Reuter.) A helyzeti feszültség az utóbbi időben mit sem enyhült, mert a befutó jelentések sorozatos terrorcselekményekről számolnak be. Így többek között formális ütközést jelentenek Nablusból a zsidó telepeseik és az arab terroristák között, amely az utóbbiak nagy vereségével végződött, mert mire a brit karhatalom kivonult már több, mint 20 arab halottja volt az „ütközetnek”.

Egyre nagyobb méreteket ölt a Hankeu ellen irányuló akció

(PEIPING.) (China Mail.) A japán hadvezetőség, a beérkezett jelentések szerint, a legerősebb iramban fokozza a hadműveleteket Hankeu ellen. Tegnap a Jangce-Kiangon nagyarányú japán csapatösszevonás volt, amelyet repülőgép bombatámadások fedeztek. Ezek főleg a partmenti helységek ellen irányultak, ahonnan a lakosság pánikszertűn menekül.

Angol-francia-német tárgyalások

(PÁRIS.) Az angol és francia sajtó, sőt az olasz is, részben az olasz-angol megegyezés életbeléptetésének halogatása, részben pedig éppen az olasz kívánságok teljesítése miatt Chamberlain angol miniszterelnök bukásának lehetőségével számol, de hivatalos jelentések ezt cáfolják. A Reuter ügynökség szerint Londonban úgy látják, hogy a cseh helyzet tisztázódása után — ahol a nemzeti kisebbségek követeléseit körülbelül 60-70 százalékkal teljesíteni akarja a prágai kormány, — Anglia, Franciaország és Németország között újra megkezdődhetnek az elakadt tárgyalások. A Reuter ugyanakkor cáfolja, azt a hírt, hogy az angol kormány néhány tagja lemondással fenyegetőzött volna az angol-olasz egyezmény miatt. Londonban úgy tudják, hogy a cseh miniszterközi bizottság a szudéta-németekkel, Hodzsa a ruthénnel tárgyal, míg a magyar politikusok kihallgatása a jövő hétre marad.

Londonban egyébként úgy tudják, hogy Japán rövidesen hivatalosan tiltakozni fog Franciaországban a Paracelsus és Besmet szigetek megszállása miatt, s onnan a francia gyarmati katonaság a szigetek közeléből pedig a francia hadihajók eltávolítását követeli.

Szalassy fogva marad

(BUDAPEST.) A tábla által államellenes igazgatásért elítélt Szalassy Ferenc nyugalmazott őrnagy ügyében, akit tudvalevően elítélése után le is tartóztattak, védői felfolyamodással elétek a magyar királyi kuriához, elsősorban is a letartóztatási végzés ellen. Ezt a felfolyamodást azonban a kuria elutasította. Budapestben egyébként „Nyilas” röp-

iratok terjesztése miatt számos újabb letartóztatás történt.

A szovjet követ Hitlernél

(BERLIN.) Hitler kancellár tegnap hosszabb kihallgatáson fogadta Mereka-loffot, a Szovjet új berlini nagykövét. A kihallgatásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Spanyol harctéri jelentés

(SARAGOSA.) A spanyol arcvonalokon tegnap főleg légi bombázások voltak. Néhány helyen pedig az arcvonalakat igazították ki. Erősebb jellegű légitámadás Barcelonában és környékén volt. Madridi híradás szerint a Caraban-chel körzetben a köztársaságiak egy kaszánya közelében elhelyezett akna felrobbantásával okoztak a nemzetieknek jelentős veszteséget. A köztársaságiak ugyanakkor több helyről kisebb sikereket jelentenek. Tegnap egyébként a madridi fronton is voltak kisebb jellegű csapatmozdulatok. A nemzetiek is kisebb sikereket jelentenek.

BONNET JAVASLATA

(PÁRIS.) Bonnet külügyminiszter javaslatot tett Londonnak, hogy küldjenek ki angol-francia vizsgálóbizottságot a spanyolországi légi bombázások

ügyében. London a javaslatra még nem adott választ. A spanyolországi önkéntesek visszavonása ügyében a barcelonai kormány jegyzékében elfogadja az angol javaslatot, de megkülönböztetéseket kíván a valódi önkéntesek és azon önkéntesek között, akik szerinte idegen intervencióra léptek harcba a nemzetiek oldalán.

NÉMETORSZÁG KÉRÉSE

(LONDON.) Buttler tegnap az alsóházban kijelentette, hogy Németország kereskedelmi előnyöket kért az angol gyarmatokon és ezt a kérést a londoni kormány most vizsgálja felül.

ELSIMUL AZ INCIDENS

(RÓMA.) Blondel francia ügyvivő kijelentette, hogy egy francia diáknak egy olasz milicista részéről történt megsebesítésével kapcsolatosan adott római jegyzéket a párisi kormány valószínűleg kielégítőnek tartja és az incidens elsimultnak tekinthető.

AZ EVIANI TÁRGYALÁSOK

(EVIAN.) Berenger, a francia küldöttség vezetője tegnap egy zsidó küldöttséget fogadott, amellyel az emigránsok elhelyezésének kérdéséről tárgyaltak.

Hatalmas földrengést észleltek tegnap este Bucuresztiben

(BUCURESTI.) Tegnap este Bucuresztiben 10 óra 15 perckor hatalmas földrengést észleltek. A villanyfény mindenütt vibrálni kezdett, a föld pedig erőteljes mozgásba jött, úgy, hogy néhány pillanatra az egész városban őrület volt a riadalom. A nyilvános helyiségekből az emberek rémülten menekültek a szabadba. A földrengést jelző állomás jelentése szerint, a földrengés középpontja 155 kilométernyire északnyugatra a Vrancei-hegységben le-

hetett. Bucuresztiben az első földlökést 10 óra 15 és 10 óra 43 másodpercek között észlelték, legerősebben 10 óra 16 és 10 óra 29 percek között. A földrengési feszültség négy fok lehetett, amely elegendő az ingóságok megmozdítására anélkül, hogy nagyobb károkat okozna. A petróleumtermő vidékeken, Moreniben stb. a földrengést moraj kísérette, ami a lakosság körében keltett élénk riadalmat.

Julius 29.-étől augusztus 7.-ig tart Clujon a Morlakai Tűzkárosultak Hete

(CLUJ.) Megírtuk, hogy Manole Enescu ezredes, Clujmegye prefektusa dicséretes kezdeményezésére, Clujon külön hetet rendeznek a morlakai tűzkárosultak felsegélyezésére. A község nagyrészt — mint ismeretes — borzalmas tűzvész pusztította el, s a község többszáz lakója maradt hajlék nélkül, mert a tűz megsemmisítette minden ingó és ingatlan vagyonkájukat. A Cluj Morlakai Tűzkárosultak Hete azt a célt szolgálja, hogy a tűzvész károsultjai részére a segélyösszeget és a község helyreállításához szükséges anyagi alapokat gyűjtés útján és a különböző rendezvények jövedelméből előteremtsek.

A rendezőbizottság élén védnöki minőségben Cristea Vasilescu tábornok, a VI. hadtest parancsnoka és felesége, Manole Enescu ezredes, vármegyei prefektus és felesége, valamint Richard Filipescu, Cluj város polgármestere és felesége tevékenykednek, akiknek személye és közreműködése komoly biztosíték arra, hogy a dicséretre méltó kezdeményezés eredményes lesz és a morlakai tűzkárosultak értékes és tényleges segítséghez jutnak.

A clujai Kereskedelmi és Iparkamara, az Ugir, a Nagyparasok Szövetsége, valamint a clujai Munkakamara vezetősége és tagjai a maguk részéről is biztosították a Clujon megtartandó Morla-

cai Tűzkárosultak Hete mozgalmának erkölcsi és anyagi támogatását.

A Morlakai Tűzkárosultak Hetét július 29-ike és augusztus 7-ike között rendezik meg, amely alkalommal a városi sétaterén nagyszabású ünnepségek lesznek, velencei táncos éjjel a strandfürdőn — az első és az egyetlen amelyet Transilvania fővárosában rendeznek — a városi sporttelepen pedig labdarugómérkőzések és nagyszabású sportünnepségek.

Nem lehet kétséges, hogy Transilvania fővárosának lakói lelkében megfelelő visszhangra fog találni a nemes emberbaráti célokat szolgáló, dicséretre méltó kezdeményezés és mindenki kötelességének fogja tartani, hogy legalább egy belépőjegyet vegyen a nagyszabású és színvonalas ünnepségekre, legalább egy téglát árval járuljon tehát hozzá a szerencsétlen morlakai tűzkárosultak leégett hajlékának újjáépítéséhez és nyújtson lehetőséget ahhoz, hogy a borzalmas tűzvész által sújtott Morlaka község lakói új életet kezdhesenek. A tűzvész romjaiból és a hamuval befedett útszélkőből új élet megmentését teszik lehetővé azok, akik adományaikkal támogatják a dicséretre méltó segélyakciót és lehetővé teszik Morlaka falunak, Clujmegye egyik legsebbebb községének újjáépítését.

Reuter jelenti:

(LONDON.) VI. György király állapota a legutolsó orvosi jelentés szerint állandóan javul és a jövő héten feltétlenül elindul párisi látogatására.

(MADRAS.) A kolerajárványt sikerült megfékezni, mert az utolsó héten egyetlen újabb megbetegedés sem fordult elő, míg az álomkór epidémia Poudzsab vidékén szedi áldozatait.

(COLOBOZO.) A délamerikai államok kávétermelőinek értekezlete megkezdődött. A konferencia programjait közé tartozik annak a kávéterményiségnek meghatározása is, amelyet árszint megőrzés címen megsemmisítenek.

(NEWYORK.) A hét elején fellépett viharos hausse tovább tart. Az európai, főleg a brit érdekltség papírjai tegnap újabb átlagos 13 százalék emelkedést értek el.

(SIMLA.) A német Nanga Parbat expedíció jelentése szerint a havazás megszűnt és most megkísérlik a feljebb hatolást a 6800 méter magasban fekvő negyedik álomásról.

(BERLIN.) A statisztikai hivatal kimutatása szerint 8000 közlekedési balesetből 5600 az alkoholnak tulajdonítható.

(PRAGA.) A szudéta német vidéken fekvő Glaserhau községben eddig, még fel nem derített okok folytán, tűz támadt, amelynek 13 épület esett áldozatul. A szudéta német sajtó szándékos gyújtogatást említi, amely azonban nem nyert beigazolást.

(HEILBRONN.) A eilbronni bíróság most ítélte el Gotthilf Dürriget négy hónapi fogsárra hatóság elleni erőszak miatt. Dürrig elítéléséért érdekelt, mert ő tartja a világrekordot a büntetések terén. Ezuttal ülte meg ugyanis a 108-ik elítélésének napját.

(LONDON.) A brit kormány hendayi követét, Sir Henry Chiltont, visszarendelte és helyébe O'Malleyt, a volt mexikócityi követet nevezte ki.

(LONDON.) A brit alsóház Kingsley Wood légügyi miniszter indítványára közszózatot szavazott meg Kanada kormányának azért, hogy hajlandó volt bizonyos számú angol repülőőnkéntest tisztte kiképezni.

(WASHINGTON.) A Nagybritánia által megrendelt 200 felderítő repülőgép előállítását éjjel-nappali munkával 5 hónapot vesz igénybe.

(VARSÓ.) A Sejm törvényjavaslatot fogadott el, amely szerint a fiatal lengyel orvosoknak, mielőtt rendelőt nyitnának két éves vidéki szolgálatot kell teljesíteniük.

(DUBLIN.) A dublini egyetem Kennedyt az Egyesült Államok londoni nagykövété díszdoktorrá választotta.

(SANFRANCISCO.) Roosevelt elnök befejezte déli túráját és részt vesz a holnap elkezdődő sanfranciskói flottaparádén. Azután a Houston körkörös a Galapagos szigetekre indul, ahol négy hetet fog halászzattal eltölteni.

(LOS-ANGELES.) Franklin Mac Call keyelmi kérényét elutasították és így a kis Jimmy Cash gyilkosát kivégzik.

(RÓMA.) Russo tábornok, a fasiszta milícia vezérkari főnöke Stabschef Lutze meghívására Berlinbe utazott. A tábornok 8 napot tölt a német kormány vendégeként a Harmadik Birodalomban.

(BERLIN.) Az új házassági törvény értelmében eddig 375.000 házassulandó felvették a házasság hivatalos és közlék 11.800 személynek nem adtak házassági engedélyt.

(RÓMA.) Baldur von Schirach ifjúsági vezér tegnap egy hetes olaszországi túra után visszautazott Berlinbe.

(PRAETORIA.) A délafrikai Unióban általános gazdasági pangás lépett fel, amely az aranytermelésen és forgalmon kívül minden téren érezteti hatását. Fel-tűnő, hogy amíg Amsterdamban a nyers gyémántban kereslet mutatkozik, addig a kimberleyi gyémánttelepek igen nagy rak-tárral rendelkeznek, amelyen nem tudnak tudni.

Aramvonal...

Három pénzdarabot tesz elem tanár és tudós barátom s azt mondja: — No nézze, szerkesztő ur! Milyen érdekes összeállítás az eseményeknek. Ez a három pénzérem korszakot jelent, ránk nézve büszke és felemelő öntudatot, név szerint történelmünknek egy nagy fejezetét, de mégis a legérdekesebb benne az, hogy a multból visszacseng a jelen idők nehéz problémáinak egész sorozata. Három pénzdarab, nem is szépek, még különösebb figyelmet sem érdemelnek, de így egymás mellett megmozgatják a gondolkodó ember eszméi csapongásait, érzéseit és még inkább igazolják azt a régi bölcs mondást, hogy semmi sem új a nap alatt.

A pénzérmék valóban jelentéktelenek, egyszerű s a középkor ipari munkáihoz mért alkotások. Alakjukra nézve kört szeretnénk mutatni, de a szabályos körvonalat még magán a nyomáson is hiába keresnők, a pénzdarabok szélei pedig egészen hullámos, szabálytalan vonalat mutatnak. Mindhárom meg egyezik abban, hogy koronás fő látható rajtuk. A korona félkör alakú, néhány ékkő is kivehető rajtuk, de a csíradák elmosódottak és alig lehet látni a tetejükön a kis keresztet. A korona alatt idősebb férfi arca látható, nagy bajusza jelöl, belemélyed az akaratot, elszánt-ságot mutató állba. Vállán prémes bunda, esetleg kacagány. Nézése — úgy, ahogy az elmosódott figurán ki-neheto — elmereng, talán végigtekint az északi és déli tengerek közötti területen, vagy talán maga előtt látja a szomorú jövődőt, birodalmának, országának, népének pusztulását.

Avatlan kézzel egy ilyen pénzdarab semmi egyebet nem jelent, mint szerény értéket és némi meglepetést, hogy már évszázadokkal ezelőtt ugyanaz volt a csereérték, mint ma. De a szakértő egész történelmet olvas le róla. Vegyük sorra őket:

Az első pénzdarabon a koronás fő körül az írás ezt mondja: Stephanus D. G. Rex Pol. A tulsó oldalon: Gros. Arg. Trip. Reg. Poloniae. 1580.

Magyarul: Stephanus nem más, mint Báthori István, ugyanakkor Transilvania fejedelme, 1580-ban már D(ei) G(ratia) Pol(oniae) = Isten kegyelméből Lengyelország királya. A tulsó oldalon lévő jelzés pedig azt jelenti, hogy a pénzdarab Gros(us) Arg(enteus) = ezüst garasa a lengyel királyságnak. Ezt egyébként világosan mutatja a címer is, a lengyelek sasma-dara, a híres fehér sas.

Ez a pénzdarab tehát megtanít arra, hogy az akkori Magyarország szülöttje és hajdani uralkodója egyidejűleg a lengyel birodalomnak is királya volt az Urnak 1580-ik esztendejében, tehát háromszázötvennyolc évvel ezelőtt. Lengyelország akkor erős, büszke birodalom volt, amely szembe szállt nemcsak a nyugati és északi hatalmak (fő-len Svédország) terjeszkedési törekvé-seivel, de az ébredő keleti veszedelem-mel, Naom Péter orosz cár félelmetes katonai uralmával szemben is.

A másik két pénzdarab majdnem egykorú a lengyel ezüst garassal. Az egyik a körírás már csak Steph-nek jelzi a király nevét, a tuloldalon a fel-írás a következő: Gros(us) Arg(enteus) Trip(artiti) Civi(tatis) Rigens(is). Az évszám 1581. Báthori István, akkori lengyel király tehát királya volt Riga polgárságának, fejedelemségének és ezzel némi magyarázatot szolgál a mai Lengyelország törekvéseinek, amelyek hol szende, hol meg egészen erélyes formában irányulnak az északi kis or-szágok függetlensége ellen. Alig telt el néhány hónap annak a vizsálynak a kitörésétől, amelyet általánosságban litván-lengyel vizsálynak ismerünk s amely egyik láncszeme volt az általá-nos lengyel politikának.

Még ennél is érdekesebb a harmadik ezüstpénz, amely az 1538-as évszámot viseli és amely Istvánt, mint a litvánok akkori királyát dicsőíti, úgy, hogy az értékeléstől balra a lengyel sas, jobbról a litvánok lovas címere látható. De meghuzódik ezen a pénzen egy har-madik címer is. Kereszt van rajta s a heraldikusok első tekintetre megisme-

rik: ez a címer Danzig szabad város és tartomány címere. Báthori István tehát egyidőben uralkodója volt az akkori Transilvanianak, Lengyelországnak, Litvániának, Lettországnak és Danzig városának. Ezt igazolja minden kétséget kizáróan ez a három pénzérem és — ezt igazolják a lengyel külpolitika mostani törekvései. A lengyel birodalom kikerekítésének vágya benne él minden lengyel patrióta lelkében. Allitól Pilsudszky marsall cluji látoga-tásának is egyik célja az volt, hogy a Báthori Istvánról szóló történelmi em-lékeket felkutassa és beillesse a len-gyel politika szolgálatába.

A történelem ismétlődik. Viszont a pénz forog. Ki tudja, mi lesz a vége annak a jelképnek, amely erről a há-rom ezüst garasról a jövőbe tekint?

(bj)

Jelentős színvonalra emelkedett a romániai repülésügy

A nemzeti repülőipar értékes tevékenysége — A LARES-repülőtársaság kiépítette kapcsolatát a nemzetközi légiforgalomban

Abban a nagyszabású munkatervben, amelyet a kormány az ország érdekében valósít meg, jelentős helyet foglal el a repülés ügye. Azok az intézkedések amelyeket a romániai repülésügy fej-lesztése érdekében az utóbbi időben fo-ganatosítottak, nagyjelentőségűek. Mind azt megvalósították és a teljesítőképe-ség legmagasabb fokára emelték, amit a lakosság kollektív biztonsága és az eset-leges légvédelmi támadások ellen való védekezés hatályossága megkíván.

Valamely államnak repülésügye asze-rint bírálandó el, hogy milyen és meny-nyi repülésügy anyaggal rendelkezik. Minél több és minél modernebb repü-lőgépekkel rendelkezik valamely ál-lam, annál nagyobb a biztonsága és vé-dekezés lehetősége. Ennek a kérdésnek a fontosságát kellő időben és helyen is-merték fel a romániai repülésügy veze-tői, akik megteremtették azt a hatalmas és jelentős nemzeti ipart, amely a leg-utóbbi technikai újítások, felfedezések alkalmazásával gyártja a repülőgépeket. A tehetséges és kitűnően képzett román mérnökök és szakértők az ország részére különleges típusu repülőgépeket gyár-tottak, amelyeknek műszaki felszerelése és anyagának kiváló minősége e legfel-fokozottabb követelményeknek is meg-felel. A román repülőipar állandóan lé-pést tart a kor fejlődésével és a repülő-gépek anyagát és felszerelését folytono-san tökéletesítik. Annak érdekében hogy ez az ipar az állam szempontjából is maradéktalanul teljesítthesse hivatá-sát, a kormány a repülőipar megfelelő megszervezéséről külön törvénnyel in-tézkedett, amely a repülőiparban foglal-koztatott vállalatok és társaságok ügy-kezelésében és vezetésében kiterjeszti az államellenőrzési lehetőséget és megállá-pítja a vezetéssel kapcsolatos felelőssé-gét, valamint jogot biztosít az állam-nak a termelési költségek felülvizsgálá-sára is.

A polgári repülésügy helyzete
De nemcsak a nemzetvédelem céljait szolgáló katonai repülésügy fejlődött ha-talmasan az utóbbi időben, hanem a ke-reskedelmi célokat szolgáló és az utas-szállítást végző polgári repülés is. A LARES-társaság, amelynek élén szak-képzett vezetőség tevékenykedik, a ro-mán kereskedelmi repülésügyet igen rő-vid idő alatt külföldi színvonalra emel-te és tökéletesítette. A LARES-társaság légi járatait és légiforgalmi vonalait az állami érdekeknek megfelelően állította és valósította meg és olyan megállapo-dásokat kötött, amelyek Romániát je-lentős mértékben kapcsolták be a nem-zetközi légi forgalomba. Azzal a népsze-rűsítő és tájékoztató propagandával pe-dig, amelyet a LARES-társaság kifejtett rövid idő alatt elérte azt, hogy a közön-ség bizalma a repülőgépek utasszálli-tási célokra való igénybevétele tekinte-tében jelentős mértékben emelkedett és hatalmas mértékben megnövelte azok-nak a kitűnően képzett pilótáknak és szakembereknek a számát, akik jelen-leg a repülésügy szolgálatában állanak. Szaporították a repülőgépek részére a

leszállható helyek, valamint a modernül berendezett és felszerelt repülőállomá-sok számát.

Fokozott gondot fordít a kereskedelmi repülésügy fejlődése és teljesítőképe-ségének fokozása érdekében a LARES-társaság a repülés szolgálatában foglal-koztatott személyek megfelelő kiképzé-sére és szakismereteinek kibővítésére is. A repülőgépen utazók kényelmét szolgálja az a lehetőség, hogy a város központjából külön személyszállító gép-kocsi viszi ki az utasokat a repülőterre, csomagjaik elhelyezéséről megfelelően gondoskodik és az érkezési állomáson ugyancsak modern szolgálat és kényel-mes autó áll az utasok rendelkezésére, akiket a város központjába szállítanak. És, ha megemlítjük az új Douglas re-pülőgépeket, a legmodernebbeket ame-lyeket a LARES-társaság most beiktat-tott a romániai légivonalon, valóban

Szomorú vasárnap:

Hét, illetve hathónapi elzárásra ítélte a katonai törvényszék a verekedő legényeket

(CLUJ.) Ez év július 3-án történt, hogy Kiss János és Kocsis István cluji cégek alkalmazásában levő fiatal legé-nyek fogadást kötöttek több társukkal. A vesztés félnek 20 üveg sört kellett fizetnie a nyertesnek. A fogadás annak rendje és módja szerint meg is történt, de a potya sörre többen összesereglet-tek a Mihai Viteazul-tér egyik korcs-májába és szaporán iddogálni kezdtek. Mikor a vendéglős látta, hogy már tul-sokat ittak, kitessekelte őket az uccára. Itt történt meg az, hogy Kiss János és Kocsis István virágos kedvükben bele-kötöttek egy idősebb emberbe, akit rugdosni kezdtek. A jelenetre figyelmes lett Sabau Aurel, a Mihai Viteazul-téren szolgálatot teljesítő rendőr, aki odament a legényekhez és figyelmez-tette őket, majd pedig be akarta kísé-ri mindkettőt a III. kerületi rendőrségre. Kiss ekkor káromkodni kezdett, mire a rendőr megfogta a kezét és cipelni kezdte. A következő pillanatban Kocsis előrántotta bicskáját. Majd va-lahonnan előkerült még egy sereg le-gény és ha egy Farcas Ioan nevű nagy testierejű vendéglős több társával nem lép közbe vasvillával és egyéb szer-zszámokkal, a rendőrnek talán szomorú vége lett volna. A legények aztán szét-oszoltak és mire a rendőr feltápaszko-dott, már csak Kiss és Kocsis maradtak a helyszínen, akik nem tudtak elmene-külni. Testi sértéssel egybekötött ható-ság elleni erőszak címen indult meg a két legény ellen az eljárás, akiket a katonai törvényszék tegnap a tanuk ki-hallgatása után büntösnek talált és Kiss hét hónapi elzárásra és jogainak egy évre való felfüggesztésére, Kocsist

megállapítható, hogy fokozott gondot fordítanak az utasok kényelmére. Eze-ken a repülőgépeken kitűnően felszerelt büffé áll izletes ételekkel a közönség rendelkezésére és hűsítő italokkal nyujt felüdülést. Ime azok a tényezők, ame-lyek a román kereskedelmi repülésügy hatalmas fejlődését és színvonalának emelését előmozdították.

Ezek a céltudatos és tervszerű intéz-kedések eredménye, hogy Romániában a közönség bizalma egyre nagyobb mér-tékben nyilvánul meg a repülés és a re-pülőgépek iránt és egyre szaporodik azoknak a száma, akik utazásaiknál ezt a modern, civilizált szállító-eszközt ve-szik igénybe. A román repülésügy hely-zete tehát kedvező, bizalomkeltő és to-vábbi fejlődésre tökéletesítésre nyujt reális reményeket. A repülésügy veze-tőinek az a céljuk és szándékuk, hogy Románia a repülésügy terén is betöltse méltó helyét az európai civilizációban. Románia ezen a téren is betölti és betöl-tötte azt a hatalmas és jelentős szerepét, amelynek fontosságát II. Károly király Öfelsége elsőnek ismert fel és amely-nek megvalósítása érdekében a legtöbb helyről is sorozatosan irányul meg az érdeklődés, értékes tanácsadás és tá-mogatás.

ALPÁR GITTA

világhírű énekesnő néhány napig CLUJON van. Bemuta-tóra kerül legújabb filmje:

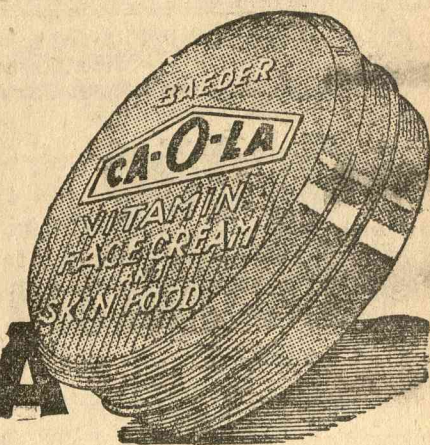
A CSALOGÁNY DALA

CSÜTÖRTÖKI KEZDETT A

Select-mozgóban

Csatát nyert a város a ké-ményseprőszabályrendelet ügyében megindított perben

(CLUJ.) A központi közigazgatási bíró-ság most hozta meg nagy érdeklődéssel várt döntését a városi kéményseprő sa-bályrendelet ellen benyújtott fellebbe-zések tárgyában. Döntésében a város legfelsőbb gyámhatósága elutasította a háztulajdonosok fellebbezését, a szabály-rendelet két szakaszán azonban módo-sítást eszközölt. Hogy ez a módosítás mely szakaszokra vonatkozik és lénye-gében megváltoztatja-e a szabályzat ál-talános rendelkezését, arról mindaddig nem kaphatunk tiszta képet, amíg a közigazgatási bíróság döntésének írás-beli indoklása meg nem érkezik a vá-rosházára.

CA-O-LA

Gyengéden illatos arc bőre, egész-séges arcszíne lesz, de csak ha a vitamindus Caola Krémot hasz-nálja. A Caola Krém megújítja a bőrt, frissé és ruganyossá teszi. A helyes bőrápoláshoz használjon csakis Caola Krémot, megfiatalítja, egészségessé és széppé teszi Önt.

Jöjjön a SPORTVONATTAL Bucureștibe

az F. C. RAPID - GENOVA KK-MECCSRE

Indulás Clujról 16-án, szombaton este 10 órakor, visszaindulás 18-án, hétfőn este 8 órakor. Lei 675 oda-vissza meccs-jeggyel együtt.
Jelentkezni „AGIMEX” CENTROPA utazási irodában, Cluj, P. Unirii 3. Telefon 12-29.

Az ördög bábszínháza

(RTA: C. GREEN

19.

A hatalmas termetű férfi bólintott.
— Ha nem árulta volna el tervünket, akkor a „Conte Rosso” már régen a tenger fenekén volna a Delfin helyett.
Az álarcos szeme vészfényű parázslott.

— Sürgősen el kell némitani őket. Az őrmesterre nem gyanakodnak.

— Ma este ő a szolgálattevő altiszt — vágott közbe a másik élénken. — Neki módjában lenne esetleg a foglyok ételére...

Az álarcos durván nevetett.

— Ragyogó ötlet — mondta elismerően — Bizonyára nem utasítják vissza, ha a fogházi koszt mellett néhány süteményhez jutnak.

— Magam is elvégezném a feladatot — mondta a másik férfi — de esetleg gyanút kelthetnék. Hivatalosan úgy is nincsen dolgom a foglyokkal.

— Igaza van — vágott közbe az álarcos — ön egyelőre nem tehet semmit az ügyben, de mindenesetre legyen részen és szokott uton értesítsen az eredményről.

— Meg lesz — hangzott a válasz. — Az őrmestert rögtön értesitem a megbízásról.

— Tehát ma este — mondta az álarcos.

Dimitrijevič Szergej nyugtalanul járkált cellájában, mikor a szolgálattevő őrmester belépett.

— Azt hiszem, meg lesz elégedve a vacsorával — mondta az őrmester barátságosan — Váratlanul megjavították a kosztot.

Az orosz ugyan megvetően legyintett, de alapszabályait véve örült, hogy valami rendesebb ételhez juthat.

— Mi okozta ezt a hirtelen változást? — kérdezte kissé gúnyosan, mikor a süteményeket megpillantotta.

— Ma délután egy őszhajú férfi járt a vezetésnél — mondta az őrmester.

— Valami nagy kutya lehetett, mert szörnyű lármát csapott. Azt állította, hogy a vizsgálati foglyok nem jutnak rendes ételhez.

Az orosz arca gúnyos mosolyra torzult.

— Azt hiszem, ismerem ezt az őszhajú embert. Nagyon jól ismerem Természetesen nem szeretné, ha éhen döglének ettől a silány koszttól, mielőtt a kihallgatásokra kerül a sor. Nyugtassa meg az öreg urat, hogy nincs szándékomban éhen halni Holnap egyébként fácnára és osztrigára van gusztusom Remélem, intézkedik, őrmester ur?

Az őrmester elnézően mosolygott.

— Itt van néhány cigaretta — mondta jóakaratosan — Magamról tudom, hogy milyen rossz érzés, ha az ember nem gyújthat rá vacsora után.

Az orosz látható örömmel vágta zsebre a cigarettákat.

— Természetesen nem tölem kapta, ha észrevennék — jegyezte meg az őrmester.

— Hová gondol? — mondta az orosz vigyorogva és mohón nekiesett az ételnek.

Az őrmester gyorsan kilépett a cellából. A sötét folyosón egy ór alakja tűnt fel. Az őrmester gyorsan megfordult és az ellenkező irányban távozott.

Lowell lélekszakadva ért fel a Scotland Yard emeleti folyosójára. Nem tudta elképzelni, hogy miért hívták. Az ügyeletes rendőr már a kapunál várta. (Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Példálatlan eset:

Faképnél hagyták egyesületüket a Victoria játékosai

(CLUJ.) A Victoria sportegyesület napok óta tartó belső válsága nyílt botrányban robbant ki. Az érdekes egyesület első csapatbeli játékosai közös beadványban bejelentették a labdarugószövetségben kilépésüket az egyesület kötelékéből.

A labdarugás történetében példátlanul áll, hogy az összes játékosok faképnél hagyták egyesületüket. Eppen ezért a játékosok elhatározása nemcsak a kívülállókat, hanem azokat is meglepte, akik közel állnak az egyesülethez és tanúi voltak a fejleményeknek. Ez a helyzet különös állapot elé állította a Victoria vezetőségét, amely hetek óta készül a csapat negyedszázados fennállásának ünnepi keretben való megünniesítésére.

A játékosok három pontban foglalták össze követeléseiket, mielőtt elhatározták lépésre határozották volna magukat. A legfontosabb követelésük az volt, hogy fizesse ki az egyesület az április, május és

június hónapokra eső járandóságukat. A másik követelés pedig az volt, hogy folyósítsa az egyesület vezetősége segélyt azoknak a játékosoknak, akik a bajnokság küzdelmei során súlyosan megsérültek és orvosi kezelésre szorultak. Ennek a két követelésnek teljesítésétől tették függővé szerződésük megújítását.

Mintegy az egyesület vezetősége arra hivatkozott, hogy zilált anyagi viszonyai miatt a követeléseket nem tudja teljesíteni, fordultak a labdarugószövetséghez a játékosok.

A beadványt a következő játékosok írták alá: Bosneac, Muntean A., Felecan Jacob, Cocuban Stefan, Muntean N., Pop Vasile, Páll, Nistor, Căpușan, Cornea Căciuban Mircea, Felecan Teodor, Szántay és Chendrean Vasile.

Az ügynek előreláthatólag további fejleményei várhatók.

Kitűnő sporteseménynek ígérkezik a stafétabajnokságok küzdelmei öt csapattal nevezett a bajnokságokra

(CLUJ.) A vasárnap eldöntésre kerülő marathoni bajnokság keretében bonyolítják le az országos stafétabajnokságokat, valamint a lengyelek elleni atlétikai viadal próbaversenyét. A hét számból álló verseny igen egyszerű sporteseménynek ígérkezik, különösen abból a szempontból, hogy az egyes számokban az ország legkitűnőbb atlétái mérkőznek össze erőiket.

A 4x100, 4x400, olimpiai és Balkán-staféta bajnokságokra a következő öt egyesület nevezett be: KAC, Stadiul Român (București), Venus (București), SSG (Brasov) és Electrica (Timisoara).

Kikaptak Belgrádban az amerikai teniszszők. Belgrádból jelentik: Budge és Makó, a világbajnok amerikai teniszszők tegnap a jugoszláv fővárosban szerepeltek és nagy meglepetésre vereséget szenvedtek. Eredmények: Kukuljevičs—Budge 15:13, 7:5. Puncsecs—Makó 4:6, 6:3, 9:7. Budge, Makó—Kukuljevičs, Brobny (cseh) 6:3, 6:2.

Bürger nélkül megy a Ripensia Budapestre. Timisoaráról jelentik: A Ripensia ma este utazik Budapestre a Ferencváros elleni második KK mérkőzés lejátszására. A timisoaraiak tartalékosan kénytelenek kiállni a döntő meccsre, mivel Bürger, a válogatott hátvéd reumatikus bántalmakban szenved. Bürger helyett Asparuch játszik.

Jugoszláviában eltörölték a futballmérkőzések belépőjegyeire kirótt 20 százalékos vigalmi adót.

Holland versenyző győzött a Franciaország körüli kerékpárosverseny hetedik, Bayonne—Paupe közötti, 115 kilométeres szakaszán. A befutók sorrendje: 1. Middelkamp (holland), 2. Wengler (német), 3. lát a vezetőség. Vezető: Major Ilonka.

Fontos minden háziasszonynak!

1. A háziasszony könyve

mely közöl recepteket, befőzéseket, gyümölcskurát, házi tanácsadó, napi munkabeosztásai, stb. hasznos tudnivalókat

2. Családi kincstár

amely a család minden ágában felvilágosítással szolgál.

3. Mit egyek, mit ne egyek

amely közli az összes betegségek diétás étrendjét.

3 könyv 300 oldal 30 lei

Vidékre 10 lej portó, a pénz előzetes beküldése mellett szállítjuk.

„CULTURA” hírlapiroda Cluj, Memorandumul 4.

OA KMSC turista szakosztályának vezetősége kéri tagjait, hogy a folyó hó 15-én péntek esti összejövetelen (8 órakor) pontos megbeszélésre jelenjenek meg.

O Az EKE kirándulásai. Az EKE folyó hó 17-én a következő autós kirándulásokat rendezi. I. Turdai hasadék, sósfürdő. Indulás reggel 6 órakor. Jelentkezési határidő péntek este 8 óra. II. CFR autóbusszal Gileuig, majd onnan gyalog Somesul Rece-re, itt fürdés. Indulás vasárnap reggel 6 órakor az egyesület Str. Brătianu 24. sz. alatti helyisége elől. Folyó hó 23-án indul a székelyföldi körutra a kirándulás, mely magába foglalja az összes székelyföldi fürdőket és magasabb helyeit. Jelentkezéseket elfogad és részletes felvilágosítással szolgál a titkárság mindn este 6—8 óra között.

OA KMSC turista szakosztálya folyó hó 16-án este 10 órai indulással gyalogos kirándulást rendez a Somesul Rece melletti turbinához. Visszatérés vasárnap este. Gyakorlott turistavendégeket szívesen látunk. Indulás a vasmunkás szervezet elől (Str. Cathedralei 7.) Ugyancsak folyó hó 23-én kétéhes turát rendez a KMSC vasuton, tutajon és gyalog a következő utiránnyal: Vatra-Dornei, innen tutajon Brosteni (Moldova), Borca, Grințiasul Mare, Borsec, Corbu, Tulghes, Ceahlău, Valea Jedanului, Bicaz-szoros, Ghilcos-tó, Egyes kö, Ghimesfagat, Tuscud Băi, Szent Anna-tó, Toplita Română, Sovata, Caliman Petros. A túrára csak kimondottan gyakorlott turisták jelentkezhetnek. Értekezés minden kedd és péntek este Cathedralei 7. szám.

Társaság

O Nyári multság. A Cluj-i Könyvnyomdászok Egyesülete, a Gutenberg Dalkörrel egyetemben, f. hó 17-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel a Regal-ucca 32. szám alatti „Társadalom” kerthelyiségében táncol egybekötött nyári multságot rendez, amely reggel 5 óráig fog tartani. A multság tisztá jövedelmét a cluj-i munkanélküli nyomdászok felségélyezésére fordítják. Elsőrendű zenéről, jó italokról és jó ételekről gondoskodás történt.

O Az Uj Cimpora utolsó nyári kirándulása. Vasárnap, július 17-én rendezi meg az Uj Cimpora utolsó nyári gyermek-kirándulását a Hoiába. Nemcsak a kis cimborákat, de minden gyermeket szüleiikkel együtt szívesen lát az Uj Cimpora vezetősége. Gyülekezés vasárnap fél 8 órakor a Baron L. Pop ucca 5 szám alatt levő szerkesztőségben. Jelentkezések előző napon, szombaton fél 5-től ugyanott.

O A Mánásturi Ref. Dalkör flekken-nyája. Vasárnap, 1938. július 17-én a mánásturi ref. dalkör a Hajtás-vögyben (Burgya-vendéglőtől néhány lépésnyire, Donát-utí autóbussz-gállomástól 10 perc) flekken-napot rendez, melyre a nagyérdemű közönséget szívesen látja a vezetőség. Indulás reggel 7 órakor a Grigorescu hídtól. Kitűnő alkalom a Somesben való fürdésre és strandolásra, házi zene.

Rádió

PÉNTEK, július 15.

București. 6.30: Torna, vidám zene, lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13.15: Időjelzés, sporteredmények, víz állásjelentés, hírek. 13.25: Rádiózenekar. 19.15: Motzoi zenekar. 20.40: Verdi: Aida 4 felvonásos opera lemezekről. Szünetben hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.15: Diákféltóra. 17.45: Hírek. 18: Felolvasás. 18.30: Jazz zene. 19: Sportközlemények. 20: Zongoraverseny. 20.30: Felolvasás. 21.15: Hírek. 21.35: Hanglemezek. 22.45: Magyar vonósnyegyes. 24: Hírek angol és francia nyelven. 24.10: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20: Versek. 20.30: Zenekar. 22.05: Hírek.

Bécs. 11.30: Lemezek. 13: Hangverseny. 15.10: Lemezek. 16.30: Dalok. 21.10: Hangverseny.

Berlin. 20: Könnyű zene. 2.10: Tarka, dalos zenés est.

Varsó. 8.15: Mandolin zenekar. 13.05: Hangverseny. 17: Könnyű zene. 18: Tánclemezek. 20: Gordonkazene. 20.30: Könnyű és tánczene. 23: Haydn és Mozart művek lemezek.

Hírlap Jászai, Tó-Mures:

A nagy tettek nagy embere

Szász Domokos transzylvániai református püspök születésének száz éves évfordulója alkalmából

Szász Domokos transzylvániai ref. püspök születésének 100 éves évfordulója ad időszerűséget Tóthfalussy József turgumuresi ny. eszperes nagyérdékeségű megemlékezésnek.

3.

Más helyen és más időben ezek az el-entétek legfennebb ha futó forgószeket-
dezhettek volna fel, melyek után megint
elcsendesedett volna a táj. Nem így Tran-
silvániában. Itt még mindig forrongott,
süstörgött az indulatok kengőzős katlanja,
amely kitörést keresett. Szinte drámai erő-
vel hatott aztán a Szász Domokos püspök
ellen újabb felajzott harcok folyamán, hogy
a bálvány-döntők további munkájukhoz
Szász Gerőt is megnyerték, aki egyházi
főtitkárságáról váratlanul lemondott, szo-
klatlan és mindenkit meglepő módon for-
matlan kijelentvén azt, hogy: Szász Domokos-
sal a püspökök többé együtt szolgálni nem
akar és nem fog.

Tudom, hogy ma még nagyon kevesen
vagyunk, akik emlékünkből idézhetjük
Szász Gerő eme lépésének rugóit. Ezuttal
egyen elég csak annyit mondanom, hogy
Szász Domokos ezt a súlyos személyi kér-
dést is becsületesen, megfelelő önmegtar-
tottsággal és keresztényi alázatossággal
őhajította volna megoldani. Hogy nem si-
került? Emberi dolog, de nem rajta mult.
Az azonban bizonyos, hogy a felmerült ese-
mények csak alkalom és lehetőség voltak
a két élet elszakadására. Vagy beszéljék
nyíltabban és mondjam ki az egyenes szót,
így: Szász Domokos és Szász Gerő között
az ifjúkorban, egyszer régen elszakadt szá-
lak soha sem lehettek fentartás nélkül erő-
sek. Az életérdek, a közös hivatás és
munkakör valami laza kötelékkel még
egybe fűzte ezeket a szálakat, de nagy,
emberi erőt meghaladó megpróbáltatások
kibírására nem tettek alkalmassá sohasem.

Az 1898-ik évi egyházkerületi közgyü-
lésre már borus sejtelmekkel gyűltek ösz-
sze mindazok, akik Szász Domokos püspök
és az ő tevékenységének sorsát szívükön
viselték. Megelőzőleg egyházmegyeről-egy-
házmegyre keltek és szállottak szóbeli
üzenetek, személyes megkeresések. Az ak-
kor éppen programon volt nagy kérdések
iránt hol titkos, hol nyílt alakulatok tá-
madtak, a barátságos figyelmeztetésektől
kezdve, egészen a szidalmak megbotrán-
koztató kritikájáig viharzott a hangulat;
kezdeményezve, folytatva nem egyszer ép-
pen olyan egyének részéről, akik addig
Szász Domokosnak legjobb barátai és az
utolsó pillanatokig biztosnak vélt támo-
gatói gyanánt voltak tekinthetők.

Ezen a kerületi közgyűlésen az első he-
ves összetűzés az Egyházkerületi Hittelbank
kérdésében történt, amely felett a napi-
rendre térést végül maga Szász Domokos
javasolta a közgyűlésnek. Pedig ezen elgon-
dolásnak a megvalósítása a legelőzőbb fel-
adata kellett volna legyen az egyházkerü-
letnek, mivel a célkitűzés tiszta és világos
volt. Az alapítandó bank egyfelől az egy-
házi intézmények segítését, másfelől a lel-
készek és tanítók fizetésének feljavítását
akarta keresztül vinni. Ez az intézet az
egyházkerület patronátusa alatt állott vol-
na, melybe az mint főalapító 200 ezer fo-
rinttal készült belépni. Az egyházkerület,
miként az egyházak és kollégiumok tökéi-
ket, vagy azoknak feles részét ezen pénz-
intézetbe helyezték volna el betétként,
ahonnan a biztosított 5 százalékos kamaton
felül, a nyereség meghatározott részből is
betétük arányában részesülhettek. A nye-
reség másik része a szegény egyházak szá-
mára kepekváltó-alap létesítésére utalta-
tott volna át. Az intézetnek teljesen önálló
és szakszerű vezetését pedig biztosította
volna az, hogy ennek kormányzását és igaz-
gatását az egyházi főhatóságoktól teljesen
független igazgatóságra őhajították rábizni.
De ezen terv ellen már megelőzőleg hatal-
mas hírlapi polémia indult. Ez érthető is
volt az egyházpolitikát irányító, ellenté-
teket kereső tényezőkön kívül már csak
azért is, mert ebben a harcban résztvettek
különösen a transzylvániai pénzintézetek bi-
zonyos exponensei is, akiknek igazgatósági
testületei és felügyelőbizottsági állásai ak-
kor is telítve voltak nagyszámu reformá-
tus vezetők világi férfiainkkal, akikre néz-
ve nem volt éppen érdektelen és veszély-
telen egy-egy jólszituált igazgatósági vagy
felügyelőbizottsági tagság esetleges felmon-
dása. Ismétlem, hogy e kérdés lekerült na-
prendről. Maga a püspök kívánta így, bár
az egyházmegye és érdekelte testületek
többsége a megvalósítást őhajította. Nem
érdektelen éppen ebből az alkalmából meg-

emlékezni arról sem, hogy lelkiileg meny-
nyire hatott Szász Domokosra ugyanezen
közgyűlésen az ő általa kezdeményezett, de
az egyházkerületi igazgatótanács által vég-
rehajtott pénzügyi műveletek tárgyalása
rendjén, akkor még egyik legjobb barátjá-
nak, Hegedüs Sándor volt magy. kir. pénz-
ügyminiszternek az egyházkerületi pénz-
ügyi műveletek fölött tartott súlyos kri-
tikája, mely nagy simasággal és ismételt
izben való bókók között a püspök előtt meg-
hajlott ugyan, de az e téren való további
működést megfontolandónak, sőt beszünte-
tendőnek véleményezte. Annyi éven át még
most sem felejttem el Szász Domokosnak
a közgyűlés színen Hegedüs Sándor felé
riadó kérdését: — „Ugyan Sándor, hát még
Te is?” Ennek is meg volt a maga értelme.
Hiszen Szász Domokos semmiféle pénzügyi
akciót nem kezdeményezett soha, éppen
Hegedüs Sándor nélkül, akiről köztudomá-
su volt, hogy azon tekintélyekhez tartozott,
akik nemcsak az ország, hanem egész Eu-
rópa pénzügyi helyzetének lázmerőjét leg-
megelőzőbben ismerték. A hosszas vita és
eközben Szász Domokosnak többszörös fel-
szólalása kimerítette és betegge tette őt.
Az az ember aki addig még a legsúlyosabb
inultusok mellett is felemelt fejvel hal-
adt céljai felé; egy végtelen fájdalmas
lemondó kélegyintéssel sejtette meg a
közeledő véget. A többi kérdés már nem
is igen érdekelte.

Odahaza a legbizalmasabb körben meg-
mondotta, hogy ő nem a munkáját, hanem
püspöki pályafutását — befejezte. Az a
sejtélem, amellyel a püspöki állást elfoglalt
beszédjében Isten színe előtt fogadtatott
hogyha áldozatául is esik annak, de a reá-
bízott munkát befejezi: — csakugyan tel-
jesülni látszott.

A közgyűlés ugyan, amelyről az előbb
beszéltem a Szász Domokos 13 éves püspö-
ki működésére visszatekintve, megnyug-
vással és hálával szemlélte azon számos,
áldásos, nagyjelentőségű alkotást; azon te-
mes erkölcsi és anyagi gyarapodást, ame-
lyekkel a Szász Domokos nagy lelke lan-
kadást nem ismerő, az anyaszentegyház
felvirágzásán páratlan önfeláldozással mun-
káló sikeres tevékenységgel buzgótt és a
közgyűlés jövőndő működése elé is teljes
bizalommal és megnyugvással tekintett: —
de Szász Domokoson megérzett, hogy —
utrá, nagy utra készül.

Egészen szívbemarkoló ezen időtájból br.
Bánffy Dezső egyházkerületi vezető fő-
gondnokhoz néhány hét muva intézett le-
velbeli bejelentésének minden egyes szava:
„Elérkezettnek látom az időt arra, hogy
egy közelebből egybegyűlendő kerületi
közgyűlésünkön elbocsátásomat kérjem és
nyugalomba lépjek. Van nekem erre feles
számu indokom, de a többivel Excellenciád
figyelmét nem akarom igénybe venni, csak
kettőt említek fel: Egyik az, hogy a hosszas
és nehéz küzdelem miatt nagyon fáradt
emberré lettem s munkaerőm meglanka-
dott. Különben is én azt a programot, me-
lyet magam elé tűztem, — megvaló-
sítottam, sőt még annál többet is keresztül
vittem. Másik indokom ennél fontosabb,
mert a közérdeket érinti. Nem tartom
ugyanis kerületünk érdekében állónak
hogy annak püspökét ország-világ előtt
folyton pellengérezzék s meghurcolják. Ez
nemcsak a kerület békés fejlődését teszi le-
hetetlenné, hanem folytonos rázkódtatások
kal jár, a gyűlölködés politikáját uralko-
dóvá teszi és általában a kerület beléletét
megbénítja. Én, midőn elhagytam azokat
a hagyományos nyomokat, melyeket hiva-
tali elődeim jartak és az alkotás és új élet
vágyától zaklatva új nyomokat vertem,
tisztában voltam azzal, hogy sokaknak el-
lenszenvét magam ellen zudítom és én an-
nak előbb-utóbb áldozatja leszek. Tudtam
azt, hogy nyílt és titkos támadások fognak
ellenem intézteni s aljas gyanúsításokkal
fognak illetni. Én ezekkel mindeztideig
szembe néztem s megvívám a harcot, de
most, miután programom ki van merítve,
érzem, hogy nemcsak feleslegessé lettem,
de tovább szolgálom a kerület érdeke el-
len volna és én hozzászoktattam magamat
ahhoz, hogy magánérdekeimet annak min-
dig alája rendeljem.”

Végül még néhány bucsuszó következik
és Szász Domokos arra kéri föl báró Bánffy
Dezsőt, hogy az ő ezen elhatározását bizál-
masan közzéje egyházkerületi főgondnok-
társával.

Ime, ez volt Szász Domokos hatyudala.

Az Evangélium arra tanít, hogy: Gyü-
möléséről ismeritek meg a fát. Egy pillan-
tást őhajtok vetni az ő püspöki kormány-
zatának anyagi eredményeire is. Mintegy
benső kényszer sürget, hogy ismétljem az

A Pyramidon-t sokszor

utánozzák.....

ezért kell mindig a »Bayer« keresztre
ügyelni! Ez a jel arra figyelmezteti a vevőt,
hogy a világhírű »Bayer« cég szavatol
gyártmányainak páratlan gyógyhatásáért,
tisztá minőségéért és teljes ártalmatlan-
ságáért. A

Pyramidon
TABLETTÁK

valódiak csak a »Bayer« kereszttel.

Ur Jézus Krisztus eme szavait: „Jer és
láss.”

Midőn püspökké lett (1885-ben) a theo-
lógiai fakultásnak 1500 forint volt az alap-
ja 1908-ban, utolsó püspöki jelentésének
megtételekor 263.000 forint volt alapítókéje
Ezenkívül egy nagy bérház tulajdonosa és
egy 30.000 forintos alapítvány hagyomá-
nyosa. Maga a Theológia összes berende-
zéseivel hatalmasan tündökölt, hirdetőn
az örök ígét: „Verbun caro factum est.”
(Ez az Ige testté lett.) Kitűnő tanári kará-
nak vezetése alatt 77 belkő theológusa és
tanárjelöltje volt, kiknek nagyrésze vagy
mint állami ösztöndíjas tanárjelölt volt
vagy pedig mint theológus ingyenes vagy
nagyon kedvezményes ellátást kapott.

A központi özevény-árvai gyáminitézet
ugyannezen idő alatt 43.843 forintból — 115
ezer forintba emelkedett.

Központi nyugdíjalap eladdig sem a köz-
ponti tisztviselők, sem a körlelkészek és
theológiai tanárok javára egyáltalán nem
volt. Ellenben 1908-ban 28.000 forint alap-
tőke állt már rendelkezésre, mely a tagok
járulékaival és további kerületi segéllyel
rohamosan növekedőnek indult.

Ő vezette be a tőke-segélyezés rendsze-
rét: templomok, papi és tanítói lakások,
valamint iskolák építésére.

Körlelkészség 1885-ben csak egyetlen egy
volt. Ellenben 1898-ban egyházkerületünk
legfőbb vidéken 36 állott fenn és ut-
ban volt a nasaudi és Sebesul-Sasesci
körlelkészségek megalapozása is.

Utaltam fennebb az őt ért támadásokra,
melyek által jó hirneve, mondhatnám be-
csülete ostromoltatott nem egyszer, hogy
ne mondjam — pellengére állítva pécz-
tetvén ki. És ime, az ő idejében az egyház-
kerület központi pénztárában összesen 4
millió 739.109 forint érték állott kezelés
alatt. Ezen összegből a kerületi közgyűlés
utasítására egyházi tisztviselőknek, egy-
házközségeknek kölcsönökbe adatott volt

1 millió 615.391 forint 46 krajcár. Budape-
sten 5 bérpalota és a cluji házak és a Zim-
borul Unguresc-i jóság befektetett értéke
1.554.662 forint 85 krajcár volt. Értékpa-
pir-állomány 1.496.232 forint 25 krajcár
ért el. Ennek az akciónak volt köszönhető
azon csaknem félmillió tökéttöbblet, mely
több év folyamata alatt végrehajtott pénz-
ügyi műveletekkel az egyházkerület tőke-
állagát gyarapította és lehetővé tette azt
a nagymérvű erősödést, mely egyházkerü-
letünk vallásos és népoktatásügyi beléle-
tének lényeges átalakításához járult hozzá.

Az ő idejében létesült az a szoros viszony
az akkori „Fonciere” Biztosító Intézettel,
mely egyházkerületünkben később a keblő
biztosító intézetnek alapvetője lett. Szász
Domokos ezen elsőrangú intézetnek alel-
nöke volt. Természetes, hogy a legvérmé-
sebb támadások támpontjával szolgált. Áll-
junk meg itt is egy pillanatra. Vajon visz-
szatekintve és minden személyes vonatko-
zás nélkül mérlegelve a kérdést: nem üt-
közik-e ki a támadásoknak igazi alapve-
tője — a személyeskedés, az irigység,
a rosszakarat határt nem ismerő büns in-
dulata? Vajon miért nem vádolták a ka-
tholikus egyház akkori kitűnő főpapi méltó-
ságait, vagy a dunamelléki református
püspököt, akik egyik budapesti elsőrangú
pénzügyi igazgatóválasztmányának java-
dalmazott tagjai voltak? Állapítsuk meg
azonban azt, hogy az a munka amelyet
Szász Domokos e minőségben is kifejtett,
csak az egyházkerület javát szolgálta, mert
az említett biztosítóintézet az akkori többi
elsőrangú intézetek ajánlatával szemben az
egyházi épületek tűzkár elleni biztosítására
nézve a legelőnyösebb ajánlatot terjesztet-
te be és ezen felül még arra is kötelezte
magát, hogy biztosítási díjainak 20 száza-
lékát évenként a kerület pénztárába szol-
gáltatja be.

(Folytatása következik.)

Holnap a ROYAL slágermozgóban premier! Izgalmas, nagyszabású kém-film!

KÉMEK EGYMÁS ELLÉN

Kémek és ellenkémek izgalmas aknamunkája a világháborúban, mely-
nek keretében egy nagy szerelem játszódik le. Főszerepben William
Powel és Rosalind Russell. — Tisztviselőknek, diákoknak és munkások-
nak kedvezmény. — Ma utoljára Saljapin „Don Quichotte” és Ejjei
járór dupla műsor.

Szesszel quóquittotta a fogót:

Berugott, szidalmazta a csendőrt
és hatóság elleni erőszak miatt egyhónapi
elzárást kapott

(CLUJ.) Gui Gheorghe Cefa község-
beli (Bihormegye) módos és szorgalmas
gazdálkodó lakodalomra hívták meg
ez év február 20-án. A gazdálkodó el is
ment, azonban nem mulatott valami
nagyon jól: el kezdett fájni borzalma-
san a foga, ami elvette a kedvét az
evéstől-ivástól. Egy ideig borral öntöz-
gette a fájós zápfogat, majd amikor
látta, hogy az nem használ, betért a
falu egyetlen korcsmájában és ott egyik
pohár méregerős pálinkát itta a másik
után. A radikális kezelésnek az lett a
vége, hogy másfél órával később, éjjel
tizenkét óra körül Guit, aki életében
sohasem volt ittas, holtrészegen találták
meg falujabelije az uccán. Hamar fel-
szedték, hazavitték és átadták feleségé-
nek, de nem távoztak a lakásból, hanem
továbbra is ott maradtak és tárgyalták
a szokatlan esetet. Figyelmes lett erre
a faluban őrszolgálatot végző Carli-
geanu csendőrőrmester, aki benézett a

lakás ablakán és felszólította az ott
összesereglett gazdákat, hogy menjenek
haza. Meghallotta ezt a részeg Gui is,
aki éktelen káromkodásban tört ki,
majd mikor látta, hogy az őrmester
tapintatosan visszavonul, nem akarván
viszályt kezdeni egy ittas emberrel, ki-
jött a lakásból, elment a falu kultur-
házába és ott parázs botrányt provo-
kált. Másnap reggel kijózanodott, el-
mult a fogfájása, de foghatta a fejét: az
őrmester szóbelileg elkövetett hatósági
személy bántalmazása címén eljárást
indított ellene. A tegnapi tárgyalás
folyamán a katonai törvényszék dr.
Mayer Titus védőbeszéde után enyhítő
körülménynek vette a vádlott tökéletes
részségét és mindössze egyhónapi el-
zárásra ítélte.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETESI DIJAINK:

Szavanként 1 lej, kezdő és vastagbetűvel 2 lej, nagy betűvel 3 lej. Ha a cím a kiadóhivatalban van, vagy a hirdetés jelölés, úgy kezelési költség címén 5 lej fizetendő. A legkisebb hirdetés 10 lej.

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Tárkarékosági könyvekre kiszolgálók. Rosner ékszerész. Cluj, Regele Ferdinand 114. (v T852)

„BLOND 24”-nek levele van Wiegertől, kérem átvenni. (6500)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és briliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologelor, Ema Weisz, Cluj, Piata Mihai Viteazul 11. (T895)

ELADÓ egy antik ebédlőasztal 4 székekkel. Cal. Moșilor 93. Megtekinthető d. u. 3-7-ig. (6362)

ELADÓ modern diófurnéros kombinált szekrény. Str. Avram Iancu 7. (P 9642)

HASZNÁLT ruhákat, télikabátokat vesznek. eladók. Hivásra házhoz megyek. P. Unirii 18. (P 9554)

DANIEL kemence eladó azonnal. Str. Bratianu 45. (6373)

ELŐNYÖS. városhoz közeli fekvésű nagyobb gyári ingatlan megfelelő épületekkel részben, vagy egészben olcsón eladó. Cimeket „Viz mellett” jelígre. (6035)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat vesznek igen nagy választékban, olcsón eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (6012)

1 és FÉLHOLDAS telek olcsón eladó 270 gyümölcsfával. Cím a kiadóban. (5405)

EGY komplett jazz-dob felszerelés jutányosan eladó. Cím a kiadóban. (5224)

ELADÓ házastelek, szoba, konyha, istálló, gyümölcsös, viz. Str. Brancovianu 44. Tiszttviselő telep. (6217)

FIGYELEM. Mindenféle selyem, pongyola és ruhamaradékok érkeztek. Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarba. (6534)

ÓCSKA ruhákat vesznek és eladók. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (6238)

KERESEK a Str. Grigorescu környékén ikerház építésére alkalmas egy nagyobb, vagy két kisebb házastelket. Cím a kiadóban. (6370)

KERESEK megvételre jó állapotban levő négykerekű tolokocsit beteg részére. Ajánlatokat „Sürgős” jelígre a kiadóhivatalba. (6390)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek, olcsón eladok. Tegyen egy próbát. Str. Memorandului 4. Grosz. (P 9632)

HÁZBONTÁSBÓL prima téglá, ajtók, ablakok olcsón eladók. Értekezni: Cal. Marechal Foch 8-10, vagy Cal. Reg. Carol II. 53 szám. (6417)

KIVÁNDORLÁS miatt 125.000 lejért az országban bevezetett közszükségleti cikket gyártó iparüzem eladó, melynek konkurrenciája kevés van és szakképzettséget nem igényel. Az egész vételárát 6 hónap alatt megkeresi. Cím a kiadóban. (V T 957)

ELADÓ a Nagy Gábor-telepen olcsó ház-hely. Érdeklődni: Cal. Marechal Foch 33., dohánytőzsde. (6431)

EGY egész kicsi műszerész esztergapad eladó. Cím a kiadóban. (6469)

EGY jókarban levő fehér gyermekocsi eladó. Str. Bratianu 28. (P 9652)

KIVÁLÓ minőségű kerékpárok, varrógépek és alkatrészek olcsón kaphatók. Kérjen árajánlatot Grohs E., Targumures, Str. Calarasilor 19. (V 6437)

MODERN Schröberfotel, szép körísfotopolya hálóberendezés olcsón eladó. Használt butort veszek. Str. Dogarilor 3. (6477)

UJ ajtókat, ablakokat, gyermekágy eladók. Asztalosműhely, Str. Călugărițelor 1. (Erzsébet fűrdő). (6479)

ALIG használt Singer varrógép sürgősen eladó. Str. Praporgescu 32. Nagy Vasile. (6481)

KÉT üveges pult eladó. Érdeklődni 2-4 óráig Katz, Str. Gojdu 9. (6484)

MŰFÁNAK alkalmas akácronkók eladók. Str. Vlaicu 4. (6486)

EGY szoba, konyha, veranda 500 négyzetméter kerttel, új épület, eladó. Ára 155 ezer lej. Str. Gredinilor 17. (6488)

INGYEN moshatja selyem ruhaneműit és harisnyáját, mert minden vevőnek adunk egy próbacsomag szappanpelyhet. Heinrich, Str. Memorandului 4. (T 962)

ELADÓ egy gyerek sportkocsi 400 lejért. Str. Cernăuți 17. (6492)

ÜZEMKÉPES, 500-as, jókarban levő, „Sarolea” márkájú motorkerékpár jutányosan eladó. Ért.: C. Marechal Foch 91. (6494)

POTOMARON eladó modern új konyha-berendezés és használt diófa modern háló. Str. Reg. Maria 24. (P 9790)

MODERN mély gyermekocsi eladó. Str. Pelegia Rosu 16., hátul. (6498)

ELADÓ 1 darab 1 lóerős villanymotor és egy faesztergapad 6000 lejért. Strada Toamnei 10. (6499)

MOTORKERÉKPÁR 350-es F. N., kifogástalan, olcsón, sürgősen eladó. Cal. Regele Ferdinand 59., dohánytőzsde. (V 6501)

UJNAK mondható festett háló eladó. Értekezni telefon 33-60. (6504)

LUXUSAUTÓ eladó, csukott, prima állapotban. Str. Lazar 1-a. (P 9639)

CSALÁDI házat keresek megvételre forgalmasabb helyen. Ajánlatokat „Sürgős” jelígre a kiadóba kérek. (V 6423)

MÉLY gyermekocsi eladó. Str. Lungă 9. sz. (6505)

NE mulassza el ezt a ritka alkalmat, már csak pár napig tart. Rendkívüli olcsón vásárolhat mindennemű textil maradvékot a Népáruházban, ugyanott üzletberendezés, pultok, íróasztal, napellenző olcsón eladók. Str. Barițiu 12. (6508)

EBÉDLŐ berendezés és hálószoba, modern kivitelben eladó. Str. Eminescu 2. sz. Asztalosüzem. (6507)

ELADÓ olcsón Str. Marzescu 62 és 66 szám alatti villatelek 96, illetve 58 ezer lejért. Összes közművek, kerítés, stb. megvannak. Str. Matei 5. Portásnál. (6510)

ELADÓ gyönyörű könyvszekrény és íróasztal, egy cseresznyeafaág éjjeliszekrény, vadonat új uriszoba garnitúra, egy valódi csodaszép perzsaszőnyeg, két éjjeliszekrény-villanylámpa, cselédágy és különböző szépirodalmi művek (40 lej darabja). Cím a kiadóban. (6512)

SÜRGŐSEN eladó modern tele dióháló. Str. Gen. Poetas 2. Asztalos. (6516)

ELADÓ holdas és nagyobb kertek, szántók és gazdasági épületek dr. Ciobanu-féle birtokból, Kerek Domb felett. Értekezni: dr. Odestianu Alexandru ügyvédnél Cluj. Str. Reg. Maria 48. (6518)

MODERN hármass diófaszekrények, kombinált asztalka, lakkszíszolt konyhaberendezés, kettős ágy olcsón eladó. Cal. Reg. Carol II. 36. Asztalos. (6522)

EBÉDLŐ garnitúra teljesen új állapotban alkalmi áron, sürgősen eladó. Sternberg régiségkereskedő, Str. Reg. Maria 29. (6524)

FÜRDŐKAZÁNOK, zománczott öntöttvas fürdőkádak eladók. Strauch, P. Unirii 22 szám. (6525)

Kétkarikás, egy sütőfőzőkemence használt, jó állapotban eladó. Megtekinthető d. u. 4-7-ig. Str. Bravilor 11. (6530)

MÉLY gyermekocsi eladó. Cím: Rosenbaum, Str. Mărăsești 44. (6531)

Az utlevél és vízumrendszer lejárt!

Ezután mindenki vehet heti 50 lej részletfizetésre I-a, kézzel készített női és férfi cipőket, szandálakat és női fehér cipőket leszállított olcsó áron.

„ARCO”

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memorandului 25. Telefon: 18-25.

KEVESEK használt szürke férfiöltöny, középterműre olcsón eladó. Cal. Regele Ferdinand 53. ajtó 4. (6533)

WERTHEIM szekrény, szalagarnitúra és tükör eladó. P. M. Viteazul 23. Háztulajdonosnál. (6540)

ELADÓ kbelül 6 hold szőlő, 6 hold szántó, gyümölcsös, ház teljes felszereléssel. Lei 650.000 Cehaluti — Jud. Sălaj. Érdeklődni: Pop Ervin ügyvédnél Tasnad. (V 6399)

MEGYSZÉKHELYEN egyedülálló rentábilis petróleum, benzín raktár betegség miatt átadó. Szükséges tőke 150.000 lej. „Biztos megélhetés II.” jelígre. (V 6393)

ELADÓ sürgősen Davila színház mellett nagy emeletes ház ára 850 ezer lej, havi 10 ezer lej jövedelmező. Ért.: Eliás ingatlanforgalmi irodánál. Str. Barițiu 20. ajtó 2. (6541)

ELADÓ P. M. Viteazu mellett nagy bérház évi 260 ezer lejt jövedelmező, ára 2 millió 500 ezer lej. Nagy emeletes ház 2x4 szobás komfortos lakással 1 millió 250 ezer lej. Villa és családi házak már 100 ezer lejtől építkezésre alkalmas telkek a város minden részében. Értekezni: Eliás ingatlanforgalmi irodánál. Str. Barițiu 20. ajtó 2. (6542)

EGY ház hely eladó sürgősen és olcsón. Villanegyedben, Str. Pop Reteganu 17. (P 9653)

ELADÓ Singer női varrógép. Cal. Moșilor 49. cipészüzletben. (P 9654)

VESEK zálogcédulákat ékszerrel rádióiról. Cím a kiadóban. (P 9657)

OLCSÓN eladó házastelek, szoba, konyha, speiz. Bulgaria, Str. Măcinilor 4. (6496)

ÁLLAST KERES

PERFEKT német kisasszony fél napi állást keres elsejére. Cimeket: „Szebeni” jelíge alatt kérem a kiadóba leadni. (5407)

ANGOL tanárnő nyelvorákat ad. Str. Elisabeta 32. (T 937)

ONÁLLÓ víz, villanyezelő és géplakatos 15 évi épületkezelési igazolvánnyal rendelkező, házmesteri állást keres nagyobb háznál. Cimeket „Bérház” jelígre. (6415)

FÜGGETLEN, jó házból való leány gyermek mellé menne. Cimeket „Megbízható” jelígre. (6495)

MEGBÍZHATÓ házaspár gazdaságba menne, mint számadó bíró, veteményes és gyümölcsöskertész, az asszony délelőtti főzést vállal. Kötőbizonyítványokkal. Cím a kiadóban. (6503)

ÁLLAST KAPHAT

VIDÉKRE keresek szerényigényű megbízható, munkabíró, jólfűző mindenest. Cím: Roessber földbirtokos, Lechința. Jernot. (V 6403)

VASÖNTÖ tanulókat fizetéssel felvesz Szabó garage Cluj, Cal. Regele Carol II. 51. (6425)

TAKARÍTÁSHOZ kifogástalanul értő, megbízható mindenest keresek, valamint egy ügyes kifizetőleányt. Cím a kiadóban. (6420)

DACTILOGRAFA, románajku nő perfect román sürgősen felvétetik. Szász, Cal. Moșilor 17. (6450)

ÉTELFELHORDÓT és mosónőt azonnal felveszünk. Cím a kiadóban. (T 961)

BEJÁRÓNÓT keresünk fél napra koszt nélkül. Str. Reg. Maria 46., II., ajtó 6. (6472)

SOFFÖRÖK teherautóhoz Str. Sincal 14. sz. alatt jelentkezzenek. (6473)

MINDENEST középkorut, keresek jó bizonyítvánnyal azonnalra, esetleg elsejére kétféle családhoz Str. Ilie Măcelar 20. emeletes ház földszint balra. (6493)

JÓ szakácsnőt, mindenest keres dr. Vassné, Str. Gojdu 3. (6502)

SZOBAINAST keresek, előnyben, ki magáshelyen szolgált. Cluj, Str. Memorandului 4., háztulajdonos. (P 9646)

CLUJROL és más városokból ügyes eladónok, valamint frizőrök címüket küldjék a kiadóhivatalba „Jó kereset” jelígre. (6513)

MEGBÍZHATÓ, szerényigényű magányos nő mindenest keresek. Jelentkezni Pop festéküzlet, P. Mihai Viteazul, u. piacnál. (6515)

KERESÜNK megbízható gyermektelen házaspárt. Cím a kiadóban. (6517)

ROMÁNUL beszélő kifizetőfiut keres Hercules, Cal. Reg. Ferdinand 13. (6527)

SZAKMÁBAN jártas románul beszélő elárusítóleányt keres Hercules, Cal. Reg. Ferdinand 13. (6528)

CLUJ melletti gazdaság keres szerény fizetéssel ispánt. Cím a kiadóban. (6535)

VARRÓ és tanulóleányokat felvesz Kepp szalon. Str. N. Iorga 21. (T 966)

BEJÁRÓNÓT délelőtti felveszek mosni, vasalni tudjon, házmesteri teendőket elvégezzen. Str. Nic. Iorga 21. (T 965)

VIZSGÁZOTT kazánfűtőt széntüzeléshez felvesz enyvüzem. Cluj, Str. Cernăuți 36. (6536)

INTELLIGENS jómegjelenésű hölgyet és urat jövedelmező uri akvizíciós munkára felveszünk. Telefon: 10-21. (P 9656)

KERESÜNK kétféle családhoz középkorú mindenest, aki alkalmazva volt és jól főz. Jelentkezni: Cal. Reg. Carol II. 62. (P9658)

KÜLÖNFÉLEK

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. I. Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (7392)

ELVESZETT egy Kelemen Rozália névre szóló féláru arcképes igazolvány. Megtalálójra jutalomban részesül. Str. Fericierei 29. (6464)

SZOMBATON, július 16-án este 10 órakor indul Borsec fürdőre egy kamion. Részvételi díj személyenként 180 lej oda-vissza. Jelentkezéseket korlátozott számban elfogad Schönhus, P. Mihai Viteazul 36. (Colonia le S. A.) (6482)

LAKÁSKÖZVETÍTŐT díjazok, aki csinosan butorozott szobámba állandó jó lakót hoz. C. Reg. Ferd. 117. földsz. jobbra 1. (6523)

GYAKARLOTT varrónő házhoz megyek mindennemű varrást olcsón vállalkoz. Cal. Traian 24. Markovitsné. (6537)

KIRÁNDULÁS Sovata fürdőre. A romániai székely alkalmazottak társasága autókamionnal társas kirándulást rendez minden szombaton este 10 órai indulással. Jelentkezni lehet az irodahelyiségükben, Str. Rațiu No. A. (6538)

KIADÓ LAKÁS

UJ üzlethelyiségek a Calea Motilor sz. alatt kiadók. Érdeklődni lehet a pont 12-1 és 6-7 között. Cal. Regele Carol II. 13. Építészeti iroda. (P957)

KIADÓ nyaralásra alkalmas 2 szobás konyha, gyümölcsös. Str. Donat 108. Értekezni az Emke drogáriában. (P 9566)

CSINOSAN butorozott szoba sürgősen kiadó. Cal. Moșilor 93. Megtekinthető d. u. 3-7-ig. (6361)

KAPUALATTI teljesen különbejárható butorozott szoba július 1-től napokra kiadó. Cal. Moșilor 81. (5042)

KÉT fiatalember lakást kaphat az állomás közelében. Str. Aventuriosoa 9. 5636

GARZONLAKÁS komfortos, kapualatti bejárattal augusztus 1-re kiadó. Telefon 26-47. (6421)

GRIGORESCU negyed, Str. Bravilor 6. Kertes villában elegánsan butorozott szoba teljes ellátással kiadó. Ugyanott elsőrendű diétás koszt kihordásra is. (6343)

KÉT szoba, előszoba kiadó. Lakás teljes ellátással kapható. Str. Memorandului 11. (P 9648)

KIADÓ több tágas műhely, vagy raktár helyiség Cal. Reg. Ferdinand 48. (6456)

KIADÓ elegáns butorozott szoba fürdővel. Egy hölgy teljes ellátást kaphat. Str. Reg. Maria 23. (6466)

KIADÓ földszinten nagyobb szoba irodának, üzleti célra. Str. Memorandului 4. (P 9647)

KIADÓ Donath ut 3. sz. alatt 2 szoba, előszoba butorozva, fürdőszoba használattal. (T 963)

KIADÓ egy szoba, konyha. Str. Ady Andreei 3. (Óvár). (6475)

KIADÓ egy butorozott szoba. Str. Fântânelei 11. (6476)

KIADÓ azonnalra 3 szobás komfortos lakás, egyik szoba teljesen különbejárattal. Továbbá egy különálló szoba vízvezetékkel és két szoba orvosi rendelőnek irodának vagy szalonnak. „Nationale” Regina Maria 6. (6480)

EGY különbejárható butorozott szoba fürdőszoba használattal azonnal kiadó. Mark Dezső, P. Mihai Viteazul 25. (6483)

FÜSZERÜZLET külvárosban, jó vevőkörrel olcsóért kiadó rendszerető fiatal, vagy kis családú párnak. Cím a kiadóban. (6489)

1 SZOBA, konyha kiadó. Str. Cicio-Pop 17. sz. (6490)

BUTOROZOTT szoba külön bejárattal azonnal kiadó. P. Unirii 12. (6491)

KIADÓ kétszobás, konyhás, fürdőszobás összkomfortos kertes villa. Str. Hasdeu 59-a. sz. (6366)

STRADA Grigorescu elején kertes villában 2 szoba, konyha, minden komforttal kiadó. Str. Dragalina 124-c. (6509)

KIADÓ P. Unirii mellett kisebb szoba vízkagylóval stb. Str. Matei 5. Portásnál. (6511)

GARZONLAKÁS szoba-, elő-, fürdőszoba és egy szuterin szoba kiadó. Str. Berde 3 szám. (6514)

KIADÓ 2 szoba, konyha egyetemnél. Érdeklődni házfelügyelőnél 6-8 között. Str. Kogălniceanu 8. (6521)

FŐUCÁRA nyíló négy parkettes emeleti szoba azonnalra alkalmi áron kiadó. Irodának, orvosi rendelőnek alkalmas. Ért.: „Pax” Cal. Marechal Foch 6. (6520)

KIADÓ azonnalra kimondottan embernek különbejárható, komfortos szoba, fürdőszoba használattal. Cal. Reg. Ferdinand 34. I. 9. (6526)

SZOBA, most épült, modern, kiadó azonnalra is. Str. Carpații 17. (6371)

4 szoba, konyha, fürdőszoba, stb. külön telken kiadó. Értekezni lehet Str. Filipescu 6. em. (P 9655)

BUTOROZOTT szoba fürdőszoba használattal 600 lejért kiadó. Str. Paris 50. (P 9659)

KIADÓ különbejárható udvari üres szoba. Papp, P. Unirii 20. (P 9660)

LAKÁST KERES

BELVÁROSBAN egészséges 1 szoba, konyhás lakást keresek augusztus 1-re. Cimeket „Pontos fizető II.” jelígre a kiadóhivatalba. (6442)

GARZONLAKÁST belvárosban emeleten fürdőszobával keresek, ügynököt díjazok. Căsuța Postală 7. (6368)

BELVÁROSBAN keresek külön telken 2-3 szobás komfortos lakást. Cimeket: „Augusztusi” jelígre kiadóba. (6422)

KERESEK lehetőleg augusztura komplett kétszobás lakást. Cím a kiadóban. (6487)

KERESEK Băcăniát egy szoba, konyha lakással, esetleg üres helyiséget szeptember 1-ére. Cím a kiadóban. (6497)

NAGY üres szobát belvárosban keresek Cím a kiadóban. (6506)

Hirek

APTAR. 1938. Julius 15, Péntek. Róm. kat.: Henrik. Prot.: Hedda. Ort.: Sf. Mart. Ciric si Julieta. Izr.: 16 Tamuz.

VIDEKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, fél évre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

HÁZTARTÁSI ENYELGÉS
Feleség: Ó, drágám, milyen lenne az életed nélkülem?

Férj: Szivecském, olcsóbb — sokkal olcsóbb.

KÜLVÁROSI KORCSMÁBAN
A csapostól megkérdezi valaki:
— Mi az, mit akar azzal a késsel?
— Megyek a különterembe, megint rendeltek egy „vágás”-t.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó hó 8-én, szombaton reggeltől 16-án szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot. Bíró János: tér; Apostol Reg. Ferdinand-ut; Palóczy, Marechal Foch ut és Holicska. Motilor-ut.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A bucu-
restii időjárás-kutató-intézet jelentése.
Lassu derülés, a felmelegedés tovább tart.

JÓ ÉS OLCÓ BÖRT ÉS TALPAT
Közök bőrüzletben kaphat Cluj. Piata Mihai Viteazul 15.

Hibaigazítás. Tóthfalusi József „Nagy tettek nagy emberek” című cikkének második közleményébe technikai hiba csúszott be. A cikk pontos megírása illetve olvasási sorrendje a következő:

A második hasáb közepén levő Szász Domokos, a lelkiélet kezdetű rész meg egészen eddig a bekezdésig: Hiányos lenne. Ez ele azonban ez a cikkünkben legelő szíreplő rész kerül: bizony a miénktől egészen eltérő irányt képviselte. A többi rész azután folytatódott, gosan olvasandó. Az értelmileg talán zavaró kevéssé okozó, de a precizitás kedvéért történő hibaigazítást itt ejtjük meg, hogy olvasóink a cikk helyes sorrendjét tudják.

LÖTE JÓZSEF HALÁLA. A volt cluji Ferencz József egyetem egykori híres általános kórtani és gyógytani professzora, aki később a szegedi egyetemen működött, illyefalvi Löte József dr. 83 éves korában Budapesten, ahol nyugdíjban volt, 6 óra óta élt, meghalt. Halála orvosi és tudományos körökben a legmélyebb részvételt váltotta ki az elhunyt általános ismert kiváló emberbaráti és tudományos működése miatt.

A világ leghíresebb énekesnője, Lily Pons az Adio Paris káprázató kiállítás énekes darabban látható a Thalia mozgóban. Ezenkívül a legizgalmasabb cow-boy-film: Jönnek az indiánok, Georg O'Brien-nel.

BEHALT A SÉRÜLÉSEIBE AZ ELGÁZOLT 91 ÉVES AGGASTYÁN.
Jelentettük, hogy kedden délután a P. Mihai Viteazulon Goia, Negru Vodai szódavizgyáros kocsija elütötte az uttesten áthaladó Grósz Bernát Berthelet-ucca 21. szám alatt lakó 91 éves aggastyánt, aki életveszélyes sérüléseket szenvedett. Mint most értesülünk, az aggastyán szerdán este a Zsidó-kórházban sérüléseibe behalt. Az ügyben a vizsgálat tovább folyik.

Öngyilkosság a bucu-restii fürdőben. A bucu-restii fürdőben tegnap szívenlőtte magát Ion Gologan 63 éves vasárkereskedő. Az öngyilkosság nagy riadalmat keltett Gologan tettét súlyos betegsége és pénzügyi zavarai miatt követte el.

Negyven méteres szakadékba zuhant az autóbusz. Párisból jelentik: Egy tíz személyt szállító autóbusz Páris közelében negyven méteres szakadékba zuhant. Négy ember életét veszítette a többiek életveszélyesen megsebesültek.

Megkezdődtek a jövő színiévad előkészületei

A Thalia színház bérleti felhívása

Alig zárult le a sikereiben gazdag s rendkívül eleven színházi évad, már is megkezdődtek a színházban a jövő évad előkészületei. Az idén szokatlanul korán, már augusztus derekán összegyűl majd az új együttes, hogy felkészüljön az augusztus végére tervezett szabadtéri ünnepi játékokra, azután megkezdődik az új évad.

A Thalia Színház öt évi működése alatt tanúságot tett céljainak komoly-ságáról, magas hivatástudatáról s ma már szerénytelenség nélkül hivatkozhatik elért eredményeire. A közönség állandóan fokozódó támogatása mellett a Thalia európai értelemben is magas színvonalú színházzá fejlődött. Joga van tehát a közönség további bizalmát kérnie.

A színház jövő évi műsordarabjainak beszerzése s együttesének újjászervezése és felfrissítése most van folyamatban. A színház a jövő évadban is be fogja mutatni az esztendő legjobb prózai és operett újdonságait s az egyetem és a magyar színművelődés legértékesebb darabjait. Együttesében pedig számos kitűnő új tehetségnek fog helyet adni, hogy a társulat az eddiginél is fokozottabb lendülettel, frissességgel és áldozatkészséggel szolgálhassa színját-szásunk nagy ügyét.

Az igazgatóság a jövő évadra is bérletet hirdet, a szokott feltételekkel. A bérlet 32 premierre, vagy rendszer előadásra szól, lesz 16 előadásra szóló irodalmi bérlet is, melyen leszálított áron. A bérlet 4 részletben is fizethető az évad folyamán.

Az eddigi bérlet helyeit f. hó 25-ig tartják fenn, azontul az összes helyek az új bérlet rendelkezésére állnak.

Bérelni lehet a gazdasági hivatalban naponta 11-1 és 7-9 között (Telefon 2002). Ugyanott minden felvilágosítást megadnak. A bérleti árak itt követ-keznek:

A hely megnevezése	Premier bérlet 8 előadásra	Rendszer bérlet 8 előadásra	Irodalmi bérlet 8 előadásra
Páholy 5 szem.	2040.—	1600.—	1440.—
Zenekari ülés	720.—	624.—	560.—
I. r. zsöllye	640.—	544.—	480.—
II. r. zsöllye	560.—	464.—	400.—
I. r. támlásszék	440.—	400.—	320.—
II. r. támlásszék	360.—	336.—	240.—
III. r. támlásszék	280.—	256.—	200.—
Alsó erkély	280.—	256.—	200.—
Felső erkély	240.—	224.—	160.—

Az aradi kisebbségi ügyvédek nem jelentkeztek nyelvvizsgára. Az aradi ügyvédi kamara tegnapi tüzte ki a kisebbségi ügyvédek nyelvvizsgáját, de arra egyetlen kisebbségi ügyvéd sem jelentkezett, miért is valamennyiük ellen fegyelmi eljárás indul.

Borbélyának egy szót szólni „Barbaxoljon”

A „Magyar Népegészségügyi Szemle” legújabb száma. A „Magyar Népegészségügyi Szemle” ezévi kettős (július-augusztusi) száma a következő tartalommal jelent meg: A falu egészségvédelme. Dr. Koleszár László: A hirtelen halálról. Dr. Dobszay László: A csecsemők nyári hasmenése. A kerékpározás egészségügyi tekintetben. Dr. Bar-kó Miklós: Hogyan kerüljük el a nyári fülbetegségeket? Vasárnapi Iskola: dr. Gergely Endre: A gyermeknevelésről, különös tekintettel a gyermek szellemi és lelki életének egészségétanára. V. Ké-pezzünk öntudatos tejivókat Jó tudni. A család, Könyvszemle.

ÖRIZETBE VETÉK AZ APAHIDAI ORSZÁGUTON GAZOLÓ GÉPKOCSI VEZETŐJÉT. Jelentettük, hogy szerdán délelőtt a 437. Cluj jelzésű gépkocsi az apahidai országuton elütött egy 8 éves parasztfiút, aki eszméletlen állapotban került lábtöréssel és súlyos belső sérülésekkel a kórházba. Az ügyben a csendőrség és a cluji rendőrség, amelynek részéről Pop Jacob komiszár a helyszínrre ki is szállott, együttesen folytatják a vizsgálatot és a gázoló gépkocsi vezetőjét, Balla Bélát, a rendőrség ideiglenesen őrizetbe is vette a tényállás tisztázásáig.

Letartóztatták a volt craiovai primárt. Negrescu volt craiovai primárt különféle visszaélések vádjával letartóztatták.

SÜLYOSAN ELITÉLTÉK A GROSS-CAGERO-ÜGY FŐSZEREP-LŐIT. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék tegnap este hirdetett ítéletet a sok port felverő Gross-Cagero-féle devizacsálási ügyben. A bíróság Gross Jenőt 4 és fél évi börtönre, öt évi jogvesztésre és 50 ezer lej pénzbírságra, Marcu Niederheffert 2 és fél évre, há-rom évi jogvesztésre és 20 ezer lej pénzbírságra, Donciu Grigorescut három és fél évre, négy évi jogvesztésre és 30 ezer lej pénzbírságra, Radu Anchert 3 és fél évi elzárásra, négy évi jogvesztésre és 30 ezer lej pénzbírságra ítélte, Samuelyt felmentették. A törvényszék végül kötelezte az elítélteket, hogy egyetemle-gesen térítsék meg az államnak okozott kétfélmillió lej kárt és fizessenek 50 ezer lej perköltséget.

Kényszerleszállást végzett egy né-met gép Csehországban. A Woggumi repülőterén Középcsehsországban egy né-met repülőgép a pilóta szerint a vihar-ban eltévedve kényszerleszállást vég-zett. Az ügyben a vizsgálat megindult.

Gyűléseznek a faipari munkások. A helybeli faipari munkások július 27-én szerdán este 7 órakor rendkívüli köz-gyűlést tartanak a következő napirend-del: Megnyitó. Pénztári jelentés; Erkölc-si jelentés; Új vezetőség választása; Indit-ványok. Az alapszabálymódosításra vo-natkozó javaslatokat 14 nappal a köz-gyűlés előtt kell benyújtani.

ÉLETBE LÉPETT A 10-15 SZÁ-ZALÉKOS ÁRCSÜKKENTÉS AZ ÉT-TERMEKBEN. A kormány által elren-delt 10-15 százalékos árcsükkentés az éttermekben tegnap életbe lépett. Az illetékes minisztérium rendelete szerint a rendőrség az egész országban köteles szigorúan ellenőrizni az éttermi ára-
kat.

Készül a megfigyezés a téglagyári munkások bér-vizsgálata ügyében

(CLUJ.) A téglagyári munkások bér-vizsgálata ügyében dr. Chirila munkaügyi vezérfelügyelő folytatja az egyeztető tárgyalásokat Remény van arra, hogy a tárgyalások rendjén sikerül összehan-golni munkások és munkáltatók érde-keit és ezen az alapon megkötik a meg-egyeztést. Dr. Chirila munkaügyi vezér-felügyelő egyébként ma kiszállott a he-lyi téglagyárakba, ahol személyes ta-pasztalat révén kíván meggyőződni a munkások helyzetéről.

Ötszázalékos béremelést kaptak a helybeli faipari munkások

(CLUJ.) A helybeli faipari munkások fizetése a tavalyi élethe léptetett kol-lektív szerződés rendelkezései alapján a mindenkori árindekshez igazodik. A nö-vekvő drágaság miatt a munkások a napokban megkeresést intéztek a mun-kaadókhoz és kérték a fizetések arányo-sítását a kollektív szerződés szellemében. Kimutatták, hogy a munkaügyi vezér-felügyelő megállapításai szerint a piaci árindeks az elmúlt hónapban öt-százalékos emelkedést mutat. Ennek alapján ötszázalékos béremelést kértek a munkaadóktól. A mesterek elfogadták a munkások kérését és július elsejéig visszamenő hatállyal megadták alkal-mazottaiknak a kért béremelést.

A munkáltatók megértő magatartása jó hatást váltott ki a munkásság köré-ben.

CÁFOLJÁK A PALESTINAI RÉMTETTEKET. A bucu-restii cionista központ Jeruzsálemből táviratot kapott, amely cáfolja a palesztinai rémtettek nagy jelentőségét, amelyeket csak szor-ványosoknak minősít.

Millió tüzkár Bucurestiben. Teg-nap a Cuceava-uccában nagy tűz pusztított. Öt ház leégett. A kár több, mint kétfélmillió. Egy Cohn nevű borkereske-dőt, akinek háza szintén leégett, bizo-nyos gyanúakkal őrizetbe vették. Ugyancsak nagy tűz pusztított a Dru-mul intre Vii-uccában, ahol Vasile Ionescu házában egy robbanás okozott nagy tüzet és jelentős kárt.

Mozzi

CAPITOL-MOZGÓ: Premier. Flám, a mi-niszter. Mirabeaux világhírű szatírája. Fősz.: Hans Brausewetter, Hans Mo-ser, Francoise Rosay, Hali Pínkencel-ler.

EDISON-MOZGÓ: Szenzációs műsor: I. A 2-es számú kémiróda. Minden idők legnagyobb kémfilmje. II. A titokzatos futár. Cow-boy film, fősz.: Dick Foran. az éneklő cow-boy. III. Új híradó. Jón: Boris Karloff. A halál bosszút áll.

MUNKÁS-MOZGÓ: Julius 11-26-ig gép-szerelés miatt szünet. Julius 27, au-gusztus 1. A szezon legnagyobb siker-t elért filmje: Lukrécia Borgia. Monu-metális történelmi filmsláger. Műsor előtt 3 premier színes Sully Simphonie és Híradó. Helyárak 10 és 12 plusz 5 lej.

OPERA-MOZGÓ: Premier: Bukem a férfiakra. Főszerepben: Mae West, Randolph Scott. Csütörtöktől pre-mier: Texas lángokban. Izgalmas Wild-West-i kalandorfilm, fősz.: Bill Cody, a vadnyugati mesterlovas.

ROYAL-MOZGÓ: I. Don Quichotte, Fedor Saljapin egyetlen filmje. II. Éjjeli jár-őr. Rin-Tin-Tin-nel a főszerepben. Péntektől: Képek egymás ellen. Iz-galmaskétfilm, fősz.: William Powel és Rosalind Russel. Tisztviselőknak, diákoknak és munká-soknak kedvezmény.

SELECT-MOZGÓ: A csalogány dala. Al-pár Gitta világhírű énekesnő egyetlen filmje. Operett Joe May zenéjével.

URANIA-MOZGÓ: Bohémek. Martha Eggerth és Jan Kie-pura slágere. Puccini operája nyomán. THALIA-MOZGÓ: Dupla slágerműsor: I. Adio Páris. Lily Pons, a leghíresebb énekesnővel. II. Jönnek az indiánok. Cow-boy film Georg O'Brien-nel.

Elválasztották az asszony- férfit a feleségétől

(BUCURESTI.) A törvényszék most hirdetett ítéletet Cecilia Weintraub, az asszonyférfi válópere ügyében. A bíróság, miután az orvosok megállapították, hogy Cecilia Weintraub teljesen nővé változott, kimondták válópereben a döntést, amely szerint Cecilia Weintraub alias Carol Eschenasi (az eddigi férj neve) és Charlotte Neumann megszűntek házastársak lenni.

Hughes már Newyork felé repül

(NEWYORK.) Hughes, a világméretű amerikai repülő csütörtökön éjfél után 18 perckor leszállt az alaskai Fairbanksban, majd 2 óra 35 perckor folytatja az útját Newyork felé. A Jakutsk-Fairbanks közötti 3330 kilométeres távolságot, 277 kilométeres órátlaggal, 12 óra 17 perc alatt tette meg.

Hughes útjának legnehezebb szakasza a Jakutsk-Fairbanks szakasz volt, amely magános szibériai steppék felett vitt el. A repülőgép legénysége már fáradt és ezért Hughes Newyorkba vivő útját valószínűleg Winnipegeben, vagy Sanpaulban megszakítja, annál is inkább, mert ezt az utszakaszt teljes sötétségben kell megtennie.

— KIOSZTOTTÁK A BERLINI IPARI KIÁLLÍTÁS DIJAIT. Berlinből jelentik: A berlini ipari kiállítás díjait kiosztották. Németország 13 díjat kapott, Románia, Olaszország, Svédország, és Lengyelország egyenként 4-et.

— REPÜLSZERENCSETLENSÉG CÂMPINA MELLETT. A buzăi repülő iskola egy gépe Câmpina mellett lezuhant. Két utasa ejtőernyő segítségével sértetlenül menekült meg.

— NAGY TŰZ PUSZTÍTOTT TULCEA KÖZELÉBEN. Tulcea közelében Satul Nou községben nagy tűz pusztított, amelyet a vihar is élesztett. Számos ház elégett és a termés egyrésze elpusztult. Az anyagi kár igen jelentős.

— TITOKZATOS EGYÉNT TARTÓZTATTAK LE CSEHSZLOVÁKIÁBAN. Prágából jelentik: A fővárostól nem messze eső Ruziney-repülőtéren tartóztattak egy nagyiparost, akinél egy külföldi bankra szóló tízmillió csehszlovák csekket találtak, amely állítólag ipari vállalatok megvételeére szolgált. A titokzatos ügyben folyik a vizsgálat.

— VÁLTOZATLANUL SÜLYÖS AZ ÖNGYILKOS DROGUISTA ÁLLAPOTA. Jelentették, hogy Wollender Zsigmond 41 éves droguista az egyik állomáskörnyéki szállodában megmérgezte magát. Wollender öngyilkosságának okát még mindig rejtély fedi, mert kihallgatni még nem sikerült. A szerencsétlen ember állapota változatlanul igen súlyos. Orvosai azonban mindent elkövetnek a megmentésére.

— MEGBÜNTETTEK 20 TEXTILGYÁRAT. A munkaügyi minisztérium szervei által végzett ellenőrző szemlék nyomán, most 20 fővárosi textilgyárat büntettek meg. Ezek ellen az asszonyok és gyermekek éjjeli dolgoztatását szabályozó törvény elleni vétség címén tovább folyik az eljárás.

— LETARTÓZTATTAK EGY HÍRES BÉCSI ORVOST. Bécsből jelentik: Otto Brucknert, az egyik nagy klinika igazgatóját letartóztatták azzal a váddal, hogy a betegek kezelését nem végezte kellő higiéniai gondossággal. Bruckner a nemzeti keresztény pártnak és a hazafias frontnak volt a tagja.

— REGGELIG TARTÓ nagy bál lesz a someseni fürdő vendéglőjében 16-án, szombaton este 8 órától.

— NÉMETORSZÁG VÁLTOZATLANUL BARÁTI ÉRZELMEKET ÉREZ KINA IRÁNT. A német-japán-kínai szövetség összejövele alkalmával Retzmann tengernagy, szövetségi elnök a Tien-Tong-Cseng dr., berlini kínai nagykövet tiszteletére adott összejövetelen kijelentette, hogy a német nép változatlanul a legbarátságosabb érzelmeikkel viseltetik Kínával szemben.

A román követségek és konzulátusok nem adnak kölcsönt és nem folyósítanak segélyt a külföldön pénz nélkül maradt román állam- polgároknak

(BUCURESTI.) Hivatalos helyről közlik a következőket: Az utóbbi időben divatosá vált, hogy a külföldre utazott román állampolgárok megjelennek a külföldi román konzulátusokon és kölcsönt, vagy pénzeszközt kérnek azzal az indoklással, hogy elfogyott a pénzük és nem tudnak visszautazni Romániába. A követségek és konzulátusok elutasító válaszként pedig arra hivatkoznak, hogy minden külpolitikai képviselői szervnek kötelessége segíteni állampolgárait.

Tekintettel arra, hogy a külföldi követségek és konzulátusok nem rendelkeznek külön pénzalappal, segélyezési célokra, másrészt pedig tételes törvénnyel tiltja, hogy a követségek és konzulátusok bankszerű pénzügyi műveleteket bonyolítsanak le, vagy segélyezési akcióba vegyenek részt, nyomtatékosan felhívják a külföldre utazó román állampolgárok figyelmét, hogy külföldi tartózkodásuk idejére megfelelő anyagi eszközökről gondoskodjanak. A román követségek és konzulátusok ugyanis senkinek és semmiféle indoklással nem kölcsönöznek pénzt és nem folyósítanak segélyt.

Az aradi Astra vagongyár visszavonta 400 munkásának elbocsátását

(ARAD.) Megírtuk, hogy az aradi Astra-vagongyár többszáz munkásának felmondott és a munkások közül 120-at már el is bocsátott a szolgálatból. Július hónap végén újabb 400 munkás alkalmazása szűnt volna meg az Astragyárnál. Az érdeklét munkások tárgyalásokat kezdtek megbízottak útján a gyár igazgatóságával, a felmondás, illetve az elbocsátások visszavonása érdekében, de eredménytelenül. Ekkor Ghelmegeanu munkaügyi miniszter lépett közbe és kérte a gyár igazgató-

ságát, hogy vegye felülvizsgálat alá a tömeges munkaelbocsátásokra vonatkozó határozatát. A miniszter közbelépésének meg is volt az eredménye, mert az Astra-gyár igazgatósága visszavonta annak a 400 munkásnak a felmondását, akik július hónap folyamán veszítették volna el kenyérkereseti lehetőségeiket. A már korábban elbocsátott 120 munkás visszavétele érdekében az Astra-gyár igazgatósága még nem intézkedett.

Kettéválasztották a munka és egészségügyi minisztériumokat

(BUCURESTI.) Tegnap este dr. Miron Cristea patriárka-miniszterelnök elnökletével megtartott minisztertanács rendkívül nagyfontosságú határozatot hoztak. Elhatározták a munka- és egészségügyi minisztériumok szétválasztását. Az új minisztériumok neve egészségügyi és társadalomvédelmi, illetve a másikkal munkaügyi minisztérium lesz. A szétválasztással kapcsolatos további intézkedések ezután következnek.

Angol felfogás szerint az egyes cseh pártok merevsége nehe- zíti meg a kisebbségi kérdés meg- oldását

(KANTON.) A japán repülők tegnap erősen bombázták a várost. A romok alól eddig 150 halottat és sok sebesültet emeltek ki. Ugyancsak Kantonból jelentik, hogy a Cseng-Cseng-i koncentrációs tábor is bombázták a japán repülők. A bombázásnak itt 200 halottja van, számos sebesült mellett.

Ugyanakkor Washingtonból jelentik, hogy az amerikai kormány 1000 liter koleraellenes szérumot küldött Hongkongba, hogy azt továbbítsák Kínába és annak segítségével hárommillió koleraellenes oltást adjanak be.

A londoni Daily Telegraph azt jelenti, hogy az angol kormány véglegesen úgy döntött, hogy nem folyósít Kína részére 20 millió fontos kölcsönt, mert ez a távolkeleti háborús hangulatot csak még jobban kiélezné.

MÉG MINDIG TARTANAK A MERÉNYLETEK

(JERUZSÁLEM.) Haifában és az ország más részeiben több újabb gyújtogatás és merénylet történt, amelyek számos emberáldozatot követeltek. Az arab terroristák több helyen zsidó telepeket is megtámadtak.

BECK RIGÁBAN

(RIGA.) A Beck lengyel külügyminiszter tiszteletére rendezett összejövetelen több szívélyes hangú pohárköszöntő hangzott el. Ezekben hangoztatták Lengyelország és Lettország külpolitikájának azonosságát.

ELŐNYOMULNAK A SPANYOL NEMZETIEK

(SALAMANCA.) A területi harctéren a nemzetiek erősen előnyomultak és elfoglalták Sarriont több más fontos hadállással együtt. Repülők több, a köztársaságnak hadianyagot szállító vonatrakományt bombáztak és pusztítottak el és 9 ellenséges repülőgépet lelőttek.

KIVÉGEZTÉK PRIMO DE RIVERA FIÁT

Ezzel egyidőben Párisból jelentik, hogy most derült ki, hogy Primo de Rivera, volt spanyol diktátor fiát, aki hosszú idő óta nem adott életjelet magáról, Alicanteben a vészbiróság halálra ítélte és kivégeztette. Ezt a vészbiróság egy Toulouseba menekült tagja mondata el. A spanyol fallangisták vezére éljen Spanyolország kiáltással halt meg.

A CSEHSZLOVÁKIAI HELYZET (PRÁGA.) A tót országos képviselői ülésén a Hlinka-párt egyik vezetője, dr. Hudec kijelentette, hogy legfőbb ideje, hogy a tót országos képviselői törvényhozó testületé alakuljon át és gondoskodják a tót föld gazdasági talpraállításáról. A tót pártok állítólag a helyzet bizonyos változása nélkül nem lennének hajlandók az új állami kölcsön-előirányzatot megszavazni.

Londoni híradás szerint, az angol minisztertanács foglalkozott a csehszlovákiai helyzettel és megállapította, hogy egyes cseh pártok magatartása nehezíti meg a prágai kormány helyzetét, amely a kisebbségi kérdés megoldásával kapcsolatosan súlyos nehézségekbe került.

— KIBÉKÜLÉSSEL VÉGZŐDÖTT REVENTLOV GRÓF ÉS FELESÉGÉNEK PERESKEDÉSE. Londonból jelentik: Az a sok port felvert per, amelyben Barbara Hutton amerikai milliós nő azzal vádolta meg férjét, Reventlov gróft, hogy gyermekét el akarta raboltatni, kibéküléssel végződött. A grófnő ezután visszavonta férje elleni keresetét.

Színház

— Amiről két ezredév beszél, tragédia felvonásban 8 képből, írták Lengyel Rudolf és Szentkirályi Samu. Már maga a néző is sejteti a mű nagyszínpavonali feldolgozását és tényleg, kezdve Krisztus idejéből az azóta letűnt kétezer évnek legérdekesebb korszakaiból ragad ki egy-egy képet és mutatja rajta az élet csodálatos utját a börgő drámai erővel. A hatalmas szereplőgárda mintegy 60 személyt foglalkoztat bár műkedvelők adják elő. A rendezés nem retremelő buzgalommal és sikerrel. A bemutató előadás e hó 16-án, szombaton este 9 órakor lesz a Davila színházban, majd másnap, vasárnap este megismétlik az előadást.

Rendőrségi hírek

(CLUJ.) A rendőrség csavargás miatt őrizetbe vette Balázs Stefán, aki a P. Uniriin ittas állapotban a földön aludt és semmiféle igazoló irat nem volt nála. Csavargás miatt a katonai ügyészségnek adták át, hasonlóképpen Farcas Iosif Oar községi (Satu Mare megye) 45 éves egyént.

Gál Károly cluji Popa Span uccai lakost aki örültségi rohamában az uccán dühöngeni kezdett és több járókelőt inzultált, a rendőrség intézkedésére az elmeorvóintézetbe szállították.

Streclik Sándor 29 éves oradeai mechanikus ellen a rendőrség köröző levelet adott ki, mert megszöktetett Oradeáról egy 13 éves leányt, akit városunkban „felejtett”, majd nyomtalanul eltűnt. A fiatal leányt visszazsállították családjához.

A rendőrség őrizetbe vette Perisor Gligor soffört, aki a P. M. Viteazulon halálragaszt egy embert.

Jordan Eduard 20 éves fiatalember a cluji javítóintézetből megszökött. Közzövelevet adott ki ellene a rendőrség.

Chira Joan Reg Carol II. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy amikor a telefondíjat be akarta fizetni a pénztárnál összezsúfolt tömegben valaki az 1200 lejnyi díjösszeget a zsebéből ellopta. Roman Petru Alexandri Str Ciura 10 szám alatti lakos azért teti feljelentést, mert lakásáról ismeretlen tettesek 3000 lej értékű ruhaneműt elloptak.

— A K. K. A. S. E. turista szakosztálya f. uó 17-én fűrdőkirándulást rendez Baile Episcopesti és Felix fűrdőkre. Felvilágosítást az Unitarius Kollégium tornatermében a vezetőség ad este 8-10-ig és Platinár Testvérek Reg. Ferdinand üzletében. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— Házassági hír. Kovács Éva és Huter L. György f. hó 16-án délután fél 6 órakor tartják esküvőjüket, a cluji Lutheránus templomban. Minden külön értesítés helyett.

— CSAK MA ESTE LESZ DÖNTÉS A PHÖNIX-CAO ÉS AZ UDR-TRICOLOR ÜGYÉBEN. Bucurestii jelenítés szerint, a Labdarugó Szövetség csak ma este dönt a Phönix-CAO, illetve az UDR-Tricolor ügyében.

— PETRESCU COMENEN KÜLÜGYMINISZTER TÖBB ÓRÁT TÁRGYALT BÁRDOSSY BUCURESTII MAGYAR KÖVETTEL. Budapesti híradás szerint Petrescu Comenen román külügyminiszter Bucurestiben tegnap kihallgatáson fogadta Bárdossy László magyar követet, akivel több órán át tárgyalt.

— RÓMAI IDŐKBŐL SZÁRMAZÓ TÁBORT ÁSTAK KI PRAHOVAMEGYÉBEN. Az alsóprahovai Draninál az Országörök-Szervezet egy, a rómaiak idejéből származó tábort ástott ki. Az ásatásokat még folytatják.

— NYUGDIJASOK FIGYELMEBE! A nyugdíjkiadványokat láttamozásra az alábbi sorrendben kell beadni. Julius 18: A-L, jul. 19: M-Z betűig. A kiadványokat kiváltani lehet július 27-én az A-L és 28-án az M-Z kezdőbetűs nyugdíjasoknak.

— UJ IGAZGATÓSÁGI TAGOKAT NEVEZTEK KI A CLUJI ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZHOZ. Bucurestiből jelentik: A július 12-én kelt 2802. sz. királyi rendeletben Nicolae Popescu Voicut és Jon Gherghel professzort a cluji Román Nemzeti Színház igazgatósági tagjaivá nevezték ki.

BUN DE IMPRIMAT

Nyomatott a MAYER könyvnyomdájának körforgóján.